

TIDEBÖNENS ANDLIGA SKATT

Mor Ignatius Ephrem I Barsoum
Patriark av Antiokia och hela Östern

2006

ܡܘܨܝܘܢܐ ܕܡܘܪܝܢܐ ܕܥܘܨܬܐ ܕܩܘܪܝܢܐ
ܡܘܨܝܘܢܐ

TIDEBÖNENS ANDLIGA SKATT

av

*Mor Ignatius Ephrem I Barsoum
Patriark av Antiokia och hela Östern*

*Översättning syrianska - engelska
av Dr. Joseph Tarzi*

*Översättning engelska - svenska
av Felix Larsson och Tony Larsson*

*Publicerad
av Gabriel Yalgin*

2006

INNEHÅLL

Förord till femte upplagan	7
Inledning	8
Företal	10
Kapitel 1: Bönen och dess förtjänster	12
Kapitel 2: Börens nödvändighet	17
Kapitel 3: Olika sorters bön	24
Kapitel 4: Om koncentration i bönen	27
Kapitel 5: Förutsättningar för framgångsrik bön ...	32
Kapitel 6: Om bönetiderna	37
Kapitel 7: Offentlig bön	42
Kapitel 8: Tideböerna	59
<i>Morgongudstjänstens tideböner</i>	61
<i>Matutin, första qawmo</i>	61
<i>Matutin, andra qawmo</i>	63
<i>Matutin, tredje qawmo</i>	64
<i>Matutin, fjärde qawmo</i>	65
<i>Änglarnas lovsång</i>	66
<i>Laudes</i>	67
<i>Ters</i>	68
<i>Sext</i>	68

<i>Kvällsgudtjänstens tideböner</i>	70
<i>Non</i>	70
<i>Vesper (bön vid solnedgången)</i>	70
<i>Kompletorium (Sutoro) eller Bön vid dagens slut</i>	71
<i>Ängelns hälsning</i>	77
<i>Sammanfattning av tideböernas qawmo</i>	78
Kapitel 9: Böner under långfastan	81
<i>En botgöringsbön av Mor Jakob av Sarug</i>	84
<i>En botgöringsbön av Mor Efraim</i>	85
Kapitel 10: Böner för olika tillfällen	90
1. <i>Åkallan före bön</i>	92
2. <i>En meditativ bön över Kristi lidande</i>	95
3. <i>Förkortad version av profeten Daniels bön</i>	97
4. <i>En bön av Mor Efraim</i>	98
5. <i>En annan bön av Mor Efraim</i>	100
6. <i>En tredje bön av Mor Efraim</i>	101
8. <i>En bön av sankt Johannes Chrysostomos</i>	104
9. <i>Himmelskt samtal mellan en av eremiterna</i> <i>och hans älskade Frälsare</i>	106
10. <i>En bön om personlig omvändelse</i>	107
11. <i>Bön till den evige Fadern</i>	110
13. <i>En bön av Mor Filoxinos av Mabugh</i>	113
14. <i>En bön av Mor Esaias Eremiten</i>	117
15. <i>Min själ prisar (Magnificat, Marias lovsång)</i>	118
<i>Korta böner för olika tillfällen</i>	119
16. <i>Bön vid uppvaknandet</i>	119

17. Morgonbön av Antonios av Takrit	119
18. Aftonbön av Antonios av Takrit	120
19. Bön vid sänggåendet	121
20. Bön inför arbetet	121
21. Bön inför studierna	122
22. Bön inför läsningen av det heliga evangeliet	122
23. Bordsbön (Före maten)	123
24. Bön efter maten	123
25. Bön i prövningens stund	124
26. Bön i nöd	124
27. En kort bön om förlåtelse	125
28. Bön före bikten	125
29. Bön vid bikt (inför prästen)	126
30. Bön efter bikten	127
31. Bön före nattvardsgången	128
32. Bön efter nattvardsgången	129
34. Bön för den heliga kyrkan	130
35. Hälsning till den heliga jungfrun och bön om hennes förbön	131
36. En bön om helgonens förbön	134
37. Bön för de hädangångna, av Antonios av Takrit	135

Kapitel 11: Liturgiska böner och kyrkomusik ... 136

Kapitel 12: Bibelläsningar, processioner och
symboliken i kyrkans, altarets och mässans
olika föremål 142

Avslutning: Fester och fastor	151
<i>Fasta festdagar</i>	152
<i>Rörliga festdagar</i>	154
<i>Anmärkningar</i>	156
<i>Kyrkoårets söndagar</i>	157
<i>Anmärkningar</i>	158
<i>Fastetider</i>	162

Förord till femte upplagan

Låt oss först tacka och lova den allsmäktige Guden, som söks och tillbes av alla hans tjänare.

När vi insåg hur väl vår bok *Tidebönens andliga skatt* emottogs av våra trogna barn beslöt vi att låta trycka den för femte gången, sedan vi genomfört några rättelser och revideringar. Vi har försökt bevara den enkla stilen så att allmänheten lätt skall förstå den.

Vi ber att Gud – pris ske honom – skall låta sina tillbedjare få nytta av den. Må han också göra boken fri från alla brister och fel i sitt härliga ansiktes ljus. Han hör och besvarar alla böner.

Patriarkgården i Homs
15 december 1956

Inledning

Det är vårt hopp att denna lilla bok skall tjäna som en väg där du som troende läsare med stor glädje kan vandra fram mot Gud i bön. Vi har låtit trycka den för att du genom den skall kunna lära dig vad bön är, hur man kan be, hur man bör förhålla sig till bönen och att man genom bön i anden kan förmedla sina inre känslor till Gud. Man ber nämligen inte genom att sätta samman fraser, inte heller genom att sätta ihop och läsa upp ord, utan snarare genom att stilla de yttre sinnenas verksamhet, så att orden från andens inre sinnen kan sväva högt upp till Gud Fader: **»Gud är ande, och de som tillber honom måste tillbe i ande och sanning»** [Joh 4:24].

Vi hoppas också att ungdomarna i vårt ärkestift skall inse börens andliga kraft och därigenom bli uthålliga i den. I denna lilla skrift kan de också hitta exempel på böner av våra fäder som tillbad i ande, så att de skall kunna efterlikna dem.

Boken översattes först av James E. Kinnear 1950 i New York med titeln »*Den gyllene nyckeln till Guds tillbedjan*». När vår högt älskade domprost Fr. Dr. Joseph Tarzi granskade översättningen fann han att den innehöll uppenbara felaktigheter och avsevärda tillägg och förändringar. Det fick oss att överväga att låta nyöversätta den. När vi delgav Fr. Joseph Tarzi denna önskan åtog han sig denna uppgift med glädje. Efter ett mödosamt arbete är uppgiften nu fullbordad, och boken ges ut i ny språkdräkt och med den korrekta titeln »**Tidebörens andliga skatt**».

Genom att ge ut denna lilla skrift hoppas vi att vi andligen betjänat ärkestiftets barn och att bruket av den skall förhålliga Herrens namn.

20 januari 1999

Burbank, Los Angeles

Clemis Eugene Kaplan,
metropolit och patriarkens ställföreträdare
i västra Förenta staterna

Företal

Hösten 1997 ombads jag av hans excellens Mor Clemis Eugene Kaplan att se över det maskinskrivna manuskriptet till den engelska versionen av »Tidebörens andliga skatt» av den hädangångne patriarken Ephrem I Barsoum. Hans excellens Mor Clemis avsåg att ge ut en översättning av James E. Kinnear från New York med titeln »Den gyllene nyckeln till Guds tillbedjan».

När jag såg igenom manuskriptet upptäckte jag dock att James E. Kinnears översättning inte bara var grovt felaktig utan dessutom innehöll hans egna tillägg. I vissa stycken hade ändringar gjorts som verkade återspegla översättarens religiösa övertygelser.

Jag meddelade hans excellens ärkebiskop E. Kaplan vad jag funnit och avrådde honom från att ge ut boken. Han undrade då om jag ville åta mig att nyöversätta boken från det arabiska och

syrianska originalet. Eftersom jag förstod vikten av att en korrekt engelsk version skulle finnas tillgänglig för vår engelskspråkiga ungdom åtog jag mig uppdraget.

Gud den Allsmäktige hjälpte och förmådde mig att fullborda arbetet 14 september 1998, vilket är det heliga korssets upphöjelses dag. Jag tackar och lovar honom för evigt.

Fr. Joseph Tarzi
Burbank, Kalifornien
14 september 1998

KAPITEL 1

Bönen och dess förtjänster

Att be är att lyfta upp sina tankar till Gud den allsmäktige och tala förtroligt med honom i anden. I bönen prisar och tackar vi honom och lägger fram våra behov inför honom.

Att be är inte bara en tvingande plikt utan också den främsta och mest förtjänstfulla av alla plikter. Vi leds till bön av en naturlig instinkt som driver oss att närma oss vår Gud, lovad vare han. Dessutom har Gud undervisat oss om bönen genom Israels barn. I profeternas förskola lärde han dem grunderna för hur man tillber honom, till dess han sände sin älskade son, den gudomlige läraren, som lät världen lära känna den fullkomliga lagen och den sanna tillbedjan.

Bönens verkan är sannerligen väldig, som aposteln påpekar:

»Den rättfärdiges bön har kraft och gör därför stor verkan» [Jak 5:16].

Särskilt gäller det de fullkomliga böner genom vilka de andligen äldste får gudomliga gåvor och ser underbara syner. Här har de upplevt och kan vittna om de mest underbara saker som man inte kan uppnå annat än genom fullständig hängivenhet. Om detta säger Johannes Abu-al-Dawaly den äldre:

»Den som vill smaka Kristi sötma må med all kraft ge sig hän åt bönen, som mer än någon annan andlig övning för själen närmare Gud. Ty i bönen umgås själen med Gud och blir lik honom, vinner hans gåvor och blir hans dolda mysteriers källsprång. I bönen öppnar han sin skattkammare och delar ut sina skatter; hon blir värdig att se hans härlighet och vandra bland molnen i ljuset av hans kungliga glans där den högstes härskaror bor. Sedan tystnar hon förlägen, lamslagen av strålglansen som skiner mot henne. Sådant är de andligas liv och deras högsta glädje.»

Den förtjänst man har av att be är så stor att den knappast går att uttrycka i ord. Den överträffar den förtjänst man har av alla andra dygder och goda gärningar, för dessa kan bara fullkomnas genom bön.

Vad beträffar nyttan av att be är det mer än man kan visa eller räkna. För om de som sitter vid de lärdas och visas fötter vinner lärdom och vishet, vad skall vi säga om dem som anförtror sig åt honom som är herre såväl över visdomen som över de visa och som har skapat både lärdomen och de lärda? Låt oss fråga Guds språkrör [Moses] om nyttan av att be. Han skulle svara att hans böner räddade Guds folk från många fiender, gav dem segerkransen i många krig och skänkte dem stor nåd. Bönen är sannerligen ett vapen inför vilket alla krigsmaskiner kommer på skam, ett vapen som gör hjältens mod till intet och driver härar på flykt.

Var det inte bön som släckte den eld som brann sju gånger hetare än vanligt i den babyloniska ugnen? Var det inte bön som stängde till gapet på de blodtörstiga vilddjuren i lejongropen? Var det inte bön som förlängde kung Hiskias liv med femton år och gav honom seger över hans fiender? Var det inte därigenom som den ofruktsamma Hanna välsignades med Samuel, Herrens utvalde, vars like inte fanns bland folket? Var det inte

därigenom som profeten David kröntes med segerkransen i alla sina fasansfulla krig? Blev inte bönen en hamn som frälste från den gudomliga vredens väldiga vågor? Gav den inte prästen Sakarias en livsfrukt, större än någon annan av kvinna född? Öppnade den inte fängelsets portar för Petrus? Skänkte den inte trons ljus åt Cornelius?

Och vad skall jag säga om den salige aposteln Paulus, vars törst efter uthållig bön aldrig släcktes, trots att den ledde många fram till sanningen? Han insåg att det var mycket effektivare att själv hålla ut i bön än att mana andra till det. Detta gäller i lika hög grad alla de andra apostlarna och evangelisterna, martyrerna och bekännarna, de andliga herdarna och lärarna, munkarna, eremiterna och de heliga fäderna. Att be var deras kall och livsmål. De hängav sig åt bönen för att ge världen ljus och vägledning.

Vad kan vi då göra, undrar jag, som är mer hedervärd, nyttigt, ärofyllt eller vist än detta berömvärda värv? En av de heliga har sagt:

»Bönen är vingarna på vilka vi flyger upp till Gud; den är stegen på vilken vi klättrar upp till himlen. Den gör oss till änglarnas kamrater och ger oss ett osvikligt hopp och en outtömlig skatt som varken mal eller tjuvar kommer åt. Den är ett hav som aldrig torkar ut. Den är som ett träd som aldrig vissnar eller som ett levebröd som aldrig sviker. Bönen är rättfärdighetens ursprung och grunden till alla dygder. Dessutom är bönen det stöd som hjälper oss att stå fast i den sanna tron och en pålitlig hjälp i allt hederligt arbete. Saliga och lyckliga är därför de som dag och natt lever med den. Ty i bönen finns en glädje, lycka, fröjd och vinst som ingen kan ana utom de som upplevt dem.»

Försumma inte bönen, du som är kristen: den hjälper dig att lyckas i allt du gör; ty himlen har en port, och det finns en nyckel.

Välsignad vare Gud, som hör våra böner och svarar på dem.

KAPITEL 2

Bönens nödvändighet

Det är nödvändigt att be, det intygar både Gamla och Nya testamentets böcker, såväl som de gudfruktigas liv som lyser oss på vår väg och som vi följer i spåren.

I Gamla testamentet läser vi detta:

»Herren, din Gud, skall du frukta; honom skall du tjäna» [5 Mos 6:13; 10:20].

»Prisa Herren, ni hans tjänare; prisa Herrens namn!» [Ps 113:1].

»Lyckliga de som bor i ditt hus och alltid kan sjunga ditt lov» [Ps 84:5].

»Du som hör bön, till dig kommer alla människor» [Ps 65:2].

I Nya testamentet läser vi:

»Vaka och be» [Matt 26:41].

Så vaka du också, och be ständigt. Tänk också på liknelsen om den orättfärdige domaren [Luk 18:1-8].

Vi läser också:

»**Var uthålliga i bönen; vaka och be under tacksägelse**» [Kol 4:2].

»**Be ständigt**» [1 Thess 5:17].

»**Var ihärdiga i bönen**» [Rom 12:12].

»**Be i er ande varje stund, under åkallan och bön. Därför skall ni hålla er vakna och aldrig tröttna i er bön för alla de heliga**» [Ef 6:18].

I båda testamentena kan vi alltså se hur gudfruktiga människor gjorde bön och gudsdyrkan till sina livsmål.

I Första Mosebok 12:8 läser vi till exempel om Abraham, Guds vän, att »**Där byggde han ett altare åt Herren och åkallade honom**»; och detsamma gjorde Isak och Jakob [1 Mos 12:8; 26:25; 35:1-7]. Mose säger: »**Jag föll ner inför Herren. Jag bad till Herren**» [5 Mos 9:25, 26]. Om Hanna, Samuels mor, står det skrivet att hon bad till Herren i sin sorg, gråtande [1 Sam 1:10]. Även Jona bad till Herren, sin Gud, inifrån fiskens buk [Jona 2:2]. Daniel skall ha fallit på knä tre gånger om dagen och bett [Dan 6:10]. Läs Hiskias bön, som återges i Jesajas bok 37:e

kapitlet, och Salomos bön, nedtecknad i Andra Krönikeboken 6:e kapitlet. Vad beträffar David, profeten och den store kungen, vittnar hans berömda psalmer om hur han dyrkat Gud sedan sin tidigaste ungdom. Profetissan Hanna tjänade Gud dag och natt med fasta och bön [Luk 2:37]. Apostlarna, Maria, Jesu mor, hans bröder och de heliga kvinnorna höll ihop under ständig bön [Apg 1:14].

Men av större vikt än allt annat är att Kristus – högtlovat vare hans namn, han som själv visade oss vägen för hur man tillber Gud – ålade oss att be, lärde oss att be uthålligt, visade oss börens frukter, och själv bad för att ge oss ett gott exempel.

Med detta i åtanke sade kyrkans lärare Mor Jakob:

»Om han som hör och svarar på våra böner själv bad, vem skall då inte vara flitig att be? Om nu den ende som inte behövde be ändå hängav sig åt bön för vår skull, hur går det då för den människa som inte ber fast hon behöver det? Fatta mod, du som ber, och tröttna inte, för Guds Son har bett för din skull. Låt din bön förena sig med hans mäktiga bön. Han skall höra den för sina egna böners skull.»

Apostlarna och de första kristna följde hans exempel. Fäderna, apostlarnas efterträdare, helgonen och de trogna i hela världen följde i deras spår.

Mor Efraim sade:

»Be ständigt, dag och natt, ty den som älskar att be får hjälp av det i båda världarna. Framhärda i bönen, ty bonden som ofta rensar sina marker får desto större skördar. Gör inte som den late; på hans åkrar växer det tistlar.»

När vi nu sett hur nödvändigt och nyttigt det är att be, låt oss inte begå misstaget att tro att det bara är nödvändigt i onda tider. Tvärtom måste vi be oavbrutet, för bön ger näring åt själen på samma sätt som mat åt kroppen. Så har ju också människans kropp och själ ständiga behov. Dessutom är ju människan alltid utsatt för prövningar och olyckor, och gör sig skyldig till grova förbrytelser och fel. Vilken annan farkost än bönen kunde föra oss över prövningarnas och frestelsernas stormiga hav till himlens trygga hamn?

Om vi antar att en människa någon gång kunde bli fri från kroppsliga plågor och yttre prövningar, skulle hon då undkomma den andliga och själsliga striden? Denna strid är en eld som ständigt underblåses av själens fiende, som aposteln varnar oss för med orden:

»Var nyktra och vaksamma. Er fiende djävulen går omkring som ett rytande lejon och söker efter någon att sluka» [1 Petr 5:8].

Om vi antar att det finns ögonblick i en människas liv då hon slipper både kroppslig nöd och andliga prövningar, måste hon ändå vara försiktig så att hon inte utsätter sig för dem. Detta är Kristi bud till oss:

»Vaka, och be att ni inte utsätts för prövning» [Matt 26:41].

Om någon befinner sig i ett tillstånd av dygd, så måste han be Gud om att få förbli i detta tillstånd. Och även om man tror att Gud är kunskapens och vishetens Herre och att han därför vet vad hans tjänare behöver innan de ber honom om det, och att han villigt beviljar deras böner, så

bör man inte desto mindre rikta sig till honom med sina önskningar och tacka honom för hans goda gåvor, så att man inte sjunker till de oskäliga djurens nivå.

Guds vishet kräver att han inte ger oss vad vi behöver om vi inte ber om det, för att vi skall förstå hur stora hans gåvor är och ta emot dem med tillbörlig tacksamhet och inte ringakta dem. Det är därför han lärt oss att be flitigt för att få, att söka ivrigt för att finna och att bulta ihärdigt på hans barmhärtighets dörr för att den skall öppnas för oss. **»Ty den som ber, han får, och den som söker, han finner, och för den som bultar skall dörren öppnas»** [Matt 7:7,8].

Vi vill tillägga att människan har tre fiender: Satan, köttet och världen. På samma sätt finns det tre vapen mot dem: bön mot Satan, fasta mot köttet och allmosor mot världen.

Också människans plikter är av tre slag: plikter mot Gud, plikter mot henne själv och plikter mot nästan. Genom bönen fyller människan sina plikter mot Gud, genom fastan fyller hon sina plikter mot

kroppen, och genom allmosorna fyller hon sina plikter mot nästan.

Hur mycket gott gör inte böner ihop med fasta, allmosor och rättfärdighet! (Tob 12:8)

KAPITEL 3

Olika sorters bön

Det finns två sorters bön: själens och munnens. Själens bön innebär att ens tankar och hjärta mediterar i anden utan munnens medverkan. Muntlig bön innebär att hjärtats fördolda känslor översätts i talade ord.

Den muntliga bönen kan delas in i tre kategorier, nämligen lovsång, tacksägelse och begärande bön. Dessa utgör innehållet i Psaltaren som är ingiven av den helige Ande, och de är de främsta slagen av bön. För om vi fäster vår inre blick på den väldiga allmakten hos världsalltets Herre och begrundar hans underbara skapelse och hans storslagna verk i himmel och på jord, då kan vi inte annat än brista ut i lovsång och prisa den vise Skaparen och sjunga med profeten:

»Otaliga är dina verk, o Herre!

Med vishet har du gjort dem alla» [Ps 104:24].

Om den stumma skapelsen bjudits att lovsjunga sin Skapare, skall då människan, som fått talets gåva, dröja att höja sin röst och prisa honom?

Låt oss nu begrunda hans ändlösa godhet mot oss – inte minst att han formade oss ur intet till denna ädla avbild av sin egen sköna gestalt och höjde oss över djuren i det han gav oss en förnuftig själ som änglarnas.

Lovat vare hans namn, han som har omsorg om oss i allt så länge vi lever och som uthärdar alla våra synder. I sin nåd skänker han oss den gudomliga förlåtelsens och återlösningens stora gåva. Vem kan räkna upp alla hans ofattbara nådegåvor? Vem kan låta bli att prisa och tacka hans gudomliga godhet? Alla måste tacka Gud, ty han är god och hans nåd varar i evighet [Ps 118:1]!

Eftersom Gud är vår Fader och Herre bär vi fram våra behov inför hans överflödande frikostighet. Vi ber honom att ge oss vad vi behöver, både till själ och till kropp, och rädda oss från alla slags frestelser och fallgropar. Vi ber honom att ge oss renhet till själen och kyskheter till kroppen. Vi ber

honom att förlåta oss våra synder och upprätta oss i den sanna tron och rättfärdighetens verk. Vi ber också Gud att så sin gudomliga kärlek i våra hjärtan och hjälpa oss att vinna alla dygder.

Vem är inte i yttersta behov av allt detta? Vems själ och hjärta är inte fyllda av åtrå och längtan efter att ständigt be den bön som Jishajs son bad:

**»Rena mig med isop från min synd,
tvätta mig vit som snö ...»** [Ps 51:9]?

Vi ber också om att Kristi rike skall utbredas över hela världen, om att Herren skall härska över alla människor och sända frid och endräkt över alla kyrkor så att den sanna och ortodoxa tron råder bland dem. Dessutom ber vi att han må skänka världen fred och trygghet så att vi får leva lyckliga osv.

KAPITEL 4

Om koncentration i bönen

Eftersom bönen är ett intimt samtal med den allsmäktige Guden, är det av yttersta vikt att man samlar sig och sina tankar, så att de riktar sig mot Herren och vänder sig direkt till honom. För om den store Mose inte tilläts närma sig den brinnande busken utan att ta sandalerna av sina fötter, hur kan då du ta dig för att vända dig till honom som är den högste, höjd över allt vi kan erfara eller tänka, utan att lägga bort allt lättsinne och alla opassande tankar?

Det är inte lätt att koncentrera sig och hindra tankarna från att irra sin väg. Först efter långt hårt arbete och uthållighet i andlig gudstjänst lyckas man med det. Ingen når fram till en ren bön som inte uthålligt framhärdat i att tjäna Gud med uppriktigt hjärta, liksom ingen kan lära sig ett hantverk annat än efter en lång tids övning.

Om du inte kan koncentrera dig och hindra tankarna från att irra, skall du alltså inte skjuta upp bönen till dess ditt själsliv är renat – det vore som att vilja behärska en konst till fulländning utan att behöva anstränga sig. Nej, låt oss be ändå och öppna våra hjärtan och tankar för Gud den barmhärtige. Han, den högste, kommer i sin barmhärtighet att föra oss in i livets hamn och leda oss som han vill.

Men det krävs att vi har goda avsikter och en stark längtan efter att samla tankarna så gott vi någonsin kan. Likaså bör vi vara på vår vakt mot allt, både utom och inom oss själva, som kan göra oss lättsinniga.

Låt oss följa fader Makarios råd:

»Om du inte kan be i anden, gör allt du kan för att be med munnen. Då skall din andliga bön växa.»

Trots att det till en början är svårt att samla sina tankar, märker erfarna bedjare att det blir lättare när man övat sig väl i det, särskilt sedan själen fått smaka bödens sötma. När själen når dit, drar den sig undan från alla ting i himmel och på jord och

uppslukas av sin Herres kärlek och överväldigas av hans mäktiga majestät. Så blir det för dem som når fullkomningen.

Sankt Isak den äldre säger:

»Att be är inte en fråga om att veta mycket eller uttrycka sig väl. Snarare är det en fråga om att göra själen fri från ovidkommande tankar, att försätta den i ett fridfullt tillstånd av koncentration som vi uppnår genom att tysta våra rörelser och stilla våra sinnen.»

Han säger också:

»Den rena bönen kräver själslig koncentration, samvetsro, stillhet i tankarna, begrundan av den nya världen, dold tröst, och samtal med Gud.»

Fader Oghris manar oss att befria våra tankar från lättsinnet med dessa ord:

»Sträva efter att tysta dina tankar genom att aldrig låta dem tala medan du ber. Bara då kan du be.»

Sankt Jakob säger:

»När du hör klockans klang, du som är vis, skynda till kyrkan för att be. Samla dina tankar, låt dem inte vandra runt bland struntsaker. Det

är skamligt att befinna sig i kyrkan till kroppen medan dina tankar dröjer kvar på torget – halva du på ett ställe och den andra halvan på ett annat. Var i kyrkan helt och hållet, och be ödmjukt och uppriktigt till Gud. Be om hans nåd och barmhärtighet, för han är barmhärtig och han svarar dem som ropar till honom med ett ödmjukt hjärta.»

Sankt Efraim säger:

»När du ber, ha då dina tankar under noggrann uppsikt, tygla dem och led dem i riktning mot ditt hjärta. Låt inte din kropp stå där medan din själ är borta i andra ärenden. Gör istället din kropp till en kyrka och din själ till ett praktfullt tempel. Gör din mun till ett rökelsekar och dina läppar till rökelse, och låt tungan vara diakonen som svänger det, så att du behagar Gud.»

Vidare manar han till bön med orden:

»Skall inte du, som älskar att göra vinster, ställa dig upp och be av hela ditt hjärta? Bönen skänker dig ju vinster i båda världarna! Tro inte att det är bortkastad tid att be. Varje gång du ber samlar du

skatter åt dig själv i höjden. Sätt av en stund av din tid varje dag och be till din Herre. Dina böner kan ingen ta ifrån dig, och ingen kan bestjäla dig på dina önskningar inför Herren.»

Herrens utvalde apostel Paulus sammanfattar det hela så:

»Jag vill be med min ande men också med mitt förnuft» [1 Kor 14:15].

KAPITEL 5

Förutsättningar för framgångsrik bön

Den första nödvändiga förutsättningen för bönen är tro. Våra böner bör alltid åtföljas av en fast och orubblig tro att vi kan få vad vi ber om. Herren själv uppmanar oss till detta:

»Tro att ni skall få allt det ni ber om i er bön, då blir det så» [Mark 11.24].

Likaså säger aposteln:

»Men han skall be i tro utan att tvivla. Den som tvivlar liknar en våg på havet som drivs och jagas av vinden. En sådan människa, tvehågsen och vacklande i allt hon gör, skall inte vänta sig något av Herren» [Jak 1:6-8].

Den andra förutsättningen är att våra önskemål måste kopplas till ett starkt och fast hopp, så att vi inte ger upp om våra böner inte snart eller inte alls besvaras. Istället skall vi framhärda i våra böner och ropa till den Allsmäktige dag och natt, som

han själv lärde oss att göra i Lukas 11:5-13 och som han själv gjorde när han tre gånger upprepade samma ord i sina böner den natt då han blev förrådd [Matt 26:44].

Att våra önskningar inte alltid uppfylls betyder inte att Gud inte känner till dem eller att han inte bryr sig om oss. Som du förstår har Gud sina gudomliga syften med det. Till exempel skulle vi kunna bli lättsinniga, om han lätt beviljade alla önskningar, och det skulle göra oss otacksamma. Dessutom vet vi kanske inte alls varför en önskan inte beviljades. En anledning skulle kunna vara att vi bad om något som inte vore bra för oss. Eftersom Gud vet bättre än vi själva vad som är bra för var och en av oss, lyssnar han inte till vissa av våra önskningar, helt enkelt därför att han är barmhärtig mot sina tjänare och vill att de skall bli räddade [1 Tim 2:4].

Det är också möjligt att en viss önskan inte är i samklang med Guds helighet och hans gudomliga vilja. Var därför noga, du som vill be i ande och sanning, att inte be din Herre om något som står i

motsättning till hans fullkomlighet – och som skulle slå tillbaka mot dig själv och skada dig. Acceptera istället Guds plan för dig. Det är innebörden i bönen »Låt din vilja ske, på jorden så som i himlen».

Om vi kallar honom »vår Fader» och lovar att vara lydiga mot hans vilja, anstår det oss då att bekymra oss eller förlora hoppet bara för att han inte besvarade vår bön?

Det tredje villkoret är att vi ber våra böner i stor kärlek till Gud och nästan.

Vad kärleken till Gud beträffar, är det kärlek som driver människan att förhålla sig till sin skapare, som genom denna kärlek bor i hennes hjärta och gör sig en boning där. Vad kärleken till nästan beträffar, måste vi förlåta dem som förbryter sig mot oss, så att Gud ser vår kärlek till dem och gör likadant mot oss som vi gör mot dem, som han lovade i Matteusevangeliet 6:14, 15.

Dessutom bör vi be för alla våra kristna bröders väl, om ångerfulla hjärtan åt de som syndat, vägledning åt de som gått vilse, uthållighet åt de botfärdiga och lättnad åt alla som är i nöd av olika

slag.

Till dessa villkor bör läggas tankens renhet. S:t Isak den äldre säger med avseende på det:

»En ren bön innebär inte att själen är fri från störande tankar. Vad det innebär är att man inte följer dessa tankar så att man förrirrar sig.»

Man skall också förstå vad man ber. Den som inte förstår vad han säger bör hellre vara tyst.

Själens lovsång till Herren är en beståndsdel i bönen; då står själen inför Guds majestät och begrundar hans storhet. Därigenom inser människan att hon inte är värdig att vända sig till honom, hon som själv kommer av jorden i likhet med maskarna som krälar i den.

I bönen bör alltid finnas en känsla av bävan inför den allsmäktige, den starke och fruktansvärde, Herren över alla herrar. Fader Oghris säger:

»En bön utan fruktan, bävan, sorg och renhet är utan värde.»

När man under bönen kommer ihåg sina synder bör man känna skam över dem och inte våga lyfta blicken mot himlen. Istället skall man ropa till Gud

med förkrossat hjärta och säga:

»O Gud! Jag har syndat mot himlen och inför dig; jag är inte längre värd att kallas din son ...»

Hoppet är en annan av börens beståndsdelar; ty vi kan hoppas tack vare Guds överflödande barmhärtighet mot världen. När hoppet väl växer sig starkt, skänker det själen en ofattbar glädje.

Låt din bön grundas på längtan efter Guds välbehag, hans ära, hans rikets utbredande och alla andra nådegåvor som är i samklang med den gudomliga viljan. Om målet för din bön däremot är att förverkliga världsliga önskningar eller tomma nöjen kommer du bara att bli besviken, som aposteln säger:

»Ni ber, men får ingenting därför att ni ber illa. Ni vill bara tillfredsställa era begär» [Jak 4:3].

Detta är vad Herren menade när han sade:

»När ni ber skall ni inte rabbla tomma ord som hedningarna» [Matt 6:7].

KAPITEL 6

Om bönetiderna

Bönetiderna har förmedlats till kyrkan av hennes grundare, apostlarna och helgonen, genom den helige Andes ledning och i profeternas efterföljd. Apostlarna bestämde antalet bönetider till sex stycken. Kyrkans lärare lade till en sjunde, och fullbordade därigenom profetens ord:

»Sju gånger om dagen prisar jag dig för dina rättfärdiga lagar» [Ps 119:164].

Så säger vår store teolog Mor Gregorios bar Hebraios i sin bok *Ethikon*. Det betyder att alla Guds tjänare lovar honom på samma sätt som änglarna.

De sju bönestunderna är

- aftonsången eller vesper [klockan 6 på kvällen]
- kompletorium eller bönen vid dagens slut (*sutoro*) [klockan 9 på kvällen]
- midnattsbönen eller vigilia alternativt matutin [klockan 12 på natten]

- ottesången eller laudes [klockan 6 på morgonen]
  - ters eller tredje timmens bön [klockan 9 på förmiddagen]
  - sext eller sjätte timmens bön [klockan 12 på dagen]
- samt
- non eller nionde timmens bön [klockan 3 på eftermiddagen].

Vi nämner vespern först eftersom dygnet enligt kyrkans tradition börjar med kvällen. Detta är den ordning som man finner i metropoliten Jakob av Bartellas bok *Skatterna*.

Vi ber på kvällen för att tacka Gud, som gett oss natten så att vi får vila från dagens mödor.

Vid dagens slut ber vi honom skydda oss från mörkret och fienderna i mörkret men också på grund av den möjlighet att vi insomnar och vaknar i evighetens värld.

Vid midnatt ber vi för att minnas vår frälsare, som vakade den sista natten före sitt lidande för att lära oss att alltid vaka och be så att vi kan undfly den onde och hans makt.

Om morgonen ber vi för att tacka Gud, som gett oss dagens ljus.

Vid tredje timmen (kl. 9) ber vi, eftersom Jesus vid den timmen dömdes till döden efter att ha gisslats. Vi tänker alltså på hans lidande och tackar honom för att han tog det på sig för att vi skulle undslippa den rättfärdiga domens plågor på den yttersta dagen.

Vid sjätte timmen (kl. 12), då han korsfästes, mediterar vi över detta och tackar Gud för hans godhet och kärlek.

Vi ber vid den nionde timmen (kl. 15), eftersom det var den stund då han dog. I den stunden skälvde hela jorden och skakades, och hela skapelsen bävade vid judarnas falskhet. Vi tänker på dessa saker och tackar honom för hans kärlek, som är det största av allt. Vi ber honom också att rädda oss från den eviga döden och församla oss med alla de avlidna trogna på sin högra sida.

I Apostlagärningarna får vi veta att apostlarna samlades till bön vid sjätte timmen [Apg 2:15],

liksom att Petrus bad vid sjätte timmen [Apg 10:9] och att han och Johannes gick upp till templet för att be vid nionde timmen [Apg 3:1]. I Apostlagärningarna 16:25 beskrivs hur Paulus och Silas bad och prisade Gud vid midnatt. Och apostlarna gick varken till sängs eller steg upp om morgnarna utan att prisa Gud [Apg 1:14; 2:43].

Sankt Gregorios berättar att asketerna lade till ytterligare en bönestund, en åttonde, som kallades gryningsbönen.

Men lekmän, som inte kan gå till bön sju gånger om dagen, ber på morgonen, mitt på dagen och på kvällen. Som psalmisten uttrycker det:

**»Jag ropar till Gud,
och Herren skall rädda mig.
Morgon och kväll och mitt på dagen
suckar jag och klagar»** [Ps 55:17, 18].

Även Daniel gick upp till sitt rum på övervåningen, öppnade fönstren mot Jerusalem, föll på knä och bad ödmjukt tre gånger om dagen inför sin Gud, som han alltid gjort.

Idag har dock kyrkan fört samman bönetiderna till en morgon- och en kvällsgudstjänst. Matutin, laudes samt ters och sext läses om morgonen. Non, vesper och kompletorium (*sutoro*) läses om kvällen.

KAPITEL 7

Offentlig bön

Detta är vad *Ethikon* har att säga om den offentliga formen av bön:

Den som ber skall vända sig mot öster och ödmjukt lägga händerna i kors över bröstet. Han skall frigöra sig från alla världsliga tankar, göra korstecknet och säga:

»Ära vare Fadern, Sonen och den helige Ande.»

Därefter säger han:

»Helig, helig, helig, Herre Gud allsmäktig.»

Samtidigt bugar han sig från midjan, reser sig, gör korstecknet på pannan och säger:

»Himlarna och jorden är fulla av hans härlighet. Hosianna i höjden!»

Sedan bugar han åter, gör korstecknet och säger:

»Välsignad vare han som har kommit och skall komma i Herrens namn. Ära vare Gud i höjden.»

Så bugar han för tredje gången, gör korstecknet och säger:

»Helige Gud! Helige Allsmäktige! Helige Odödlige! Du som korsfästes för oss, förbarma dig över oss.»

Därefter knäfaller bedjaren och bugar tills pannan rör vid golvet, varpå han ställer sig upp och gör korstecknet. Detta upprepas en andra och tredje gång. Sedan säger han:

»Herre, förbarma dig över mig. Herre, ha medlidande och förbarma dig över mig. Herre, hör min bön och förbarma dig över mig. Ära vare dig, vår Herre. Ära vare dig, vårt eviga hopp.»

Därpå bugar han, utan att knäfalla, och ber högt Herrens bön:

»Vår Fader, du som är i himlen ...»

Han bugar på nytt och ber Gud om alla goda ting han har på hjärtat.

Detta är en outhärlig offentlig bön för alla troende var de än befinner sig: i kyrkan eller hemma, på en landsväg, en bergstopp eller ett skepp till havs. Den som försummar ett tillfälle till sådan bön

kommer att dömas med de otrogna. Den som kan buga mer än vad här angivits kommer att få desto större lön.

Tänk på att bönen »**Helige Gud ...**», som kallas **Trisagion**, riktar sig till Herren Kristus, den andra personen i Treenigheten, vilket klart framgår av dess ordalydelse. Den som ber skall ha det i åtanke. Det är en härlig och urgammal lovsång i kyrkan. Många kyrkofäder tillskriver den sankt Ignatius den lysande, den tredje patriarken av Antiokia från det första århundradet. Andra har emellertid tillskrivit den någon annan författare.

Kristus, ära vare honom, sade »**Sannerligen, jag säger er: vad ni ber Fadern om i mitt namn, det skall han ge er**» [Joh. 16:23]; han är dörren som vi går in genom för att komma till Fadern [Joh 10:9; 14:16]; han är medlaren mellan Gud och människa [1 Tim 2:5], den som vädjar för oss; därför riktar vi våra böner till honom, och genom honom kommer vi fram till Fadern när vi säger »**Vår Fader**».

Vi prisar Sonen genom den helige Ande. Som kyrkans språkrör så vackert uttrycker det: »**Ingen**

kan säga: 'Jesus är herre', om han inte är fylld av den helige Ande» [1 Kor 12:3].

Följden av detta är att Trisagion från början varit avsedd att riktas särskilt till **Sonen, Ordet** som blev människa fast han är Gud, som iklädde sig vårt svaga kött fast han är Allmakten själv, som dog den kroppsliga döden fast han är Livet som aldrig dör.

Det finns de som anser att Trisagion riktar sig till Treenigheten och grundar sin åsikt på att bönen innehåller tre skilda lovprisningar. Därmed hävdar de att gudomlighet tillskrivs Fadern, allmakt Sonen och odödlighet den helige Ande. Detta är en grov missuppfattning. Till exempel har ingen kättare någonsin påstått att den helige Ande skulle vara dödlig, så att det skulle ha funnits anledning att skriva Trisagion för att klargöra motsatsen.

Ytterligare belägg för vår ståndpunkt finner vi i vår österländska liturgi; ty när brudkronan välsignas ber man Trisagion på följande sätt:

»Helige Gud! Helige Allsmäktige! Helige Odödlige! Du Son av samma väsen som Fadern!«

Och ibland lyder bönen så här:

»Helige Gud, du som är alltför helig för att helgas av dem som besjunger din helighet! Helige Allsmäktige, du som i din makt har besekrat alla fiendens härskaror! Helige Odödlige, du som gett oss liv genom din död och frälsning genom din uppståndelse! Du som korsfästes för vår skull, förbarma dig över oss!«

Dessutom sjunger somliga grupper denna lovsång på olika sätt vid olika högtider. På juldagen lägger de exempelvis efter Trisagion till ett **»Du som föddes av jungfrun, förbarma dig över oss!«** På långfredagen säger de **»Du som korsfästes för vår skull, förbarma dig över oss!«** Och på påskdagen sjunger de **»Du som stod upp från de döda, förbarma dig över oss!«**

Kan det nu råda något tvivel om att Trisagion riktar sig till Gudomens andra person? Vad vi klargjort här bevisar alldeles hur fel de har som föreställer sig att den riktas till Treenigheten.

Det är gammal sed att be på sina knän. Även Herren själv föll i sin dödsvända på knä istället för att falla på ansiktet då han bad [Matt 26:39]. Paulus

gjorde likadant [Apg. 20 :36]; han sade **»Jag vill falla på knä för Fadern»** [Ef 3:14].

Alltså förväntas vi alltid be på knä, så att vi erinrar oss Adams fall och hur hans efterkommande fallit med honom.

Söndagar, Kristusfester och påsktiden, som sträcker sig från påsknatten till pingstdagen, är undantag. Dessa dagar ber vi stående, till minne av att Frälsaren uppstått, han som reste oss upp efter vårt stora fall.

Likasa bör vi be stående de dagar vi tar emot nattvarden.

I somliga böner lyfter vi våra händer och ögon mot himlen som tecken på hur vi lyfter våra hjärtan mot höjden. I Jesajas bok läser vi **»När ni lyfter era händer i bön»** [Jes 1:15]. Psalm 123:1 lyder **»Jag lyfter blicken mot dig, du som bor i himlen»**. Som evangelisten Johannes skriver: **»Efter att ha sagt detta lyfte Jesus blicken mot himlen»** [Joh 17:1].

Vi bör aldrig någonsin be utan att ha **»höfterna omgjordade»**. Israels barn åt påskmåltiden med **»kläderna uppfästa»**. Dessutom befallde Herren

oss att göra så och hålla våra lampor brinnande, så att vi är beredda att kämpa mot Satan.

Det är också högst passande, i själva verket obligatoriskt, att män ber med bart huvud, i synnerhet under den heliga mässan. Kvinnor skall alltid täcka sina huvuden, som Aposteln säger: **»En man som ber eller profeterar med något på huvudet drar skam över sitt huvud. Men en kvinna drar skam över sitt huvud om hon ber eller profeterar barhuvad»** [1 Kor 11:4, 5].

Ett annat villkor för bönen är att den som ber skall vara ren till kroppen. När han tvättar sig om morgonen och renar sina yttre sinnen, då skall han också rena sina inre sinnen, det vill säga hjärtat, tanken, samvetet och fantasin, från alla orena tankar. När han tvättar sina händer, ögon, öron, näsa och mun, skall han säga:

»Inför dig, Gud, tvättar jag mina händer för att de skall göra gott och inte ont, mina ögon för att de skall se sanningen och inte vara otuktiga, mina öron för att de skall lyssna till dina bud och stänga sig för all ondska, min näsa

för att den skall känna doften av din frälsning och inte stanken av likgiltighet och min mun för att den skall smaka lovsång och tacksägelse och inte högmodiga eller falska ord.»

Att göra korstecknet från pannan ner till bröstet och sedan från vänster till höger axel är en påminnelse om Herren Kristus. Från höjden steg han ner till jorden och förde människosläktet från mörker och skugga (som symboliseras av vänster axel) upp på den rätta vägen och ut i ljuset (höger axel). Vi gör korstecknet med ett enda finger (pekfingret) för att peka på det faktum att Kristus, som korsfästes för vår skull, är en enda. För detta ädla tecken som besegrade Satan, den fördömde, kommer alla demoner att fly – alltså, om du utför denna handling i sann tro.

När nu korstecknet har en så ädel innebörd och för med sig så stor nytta, vad skall då sägas om den stora massan som inte utför det på rätt sätt utan vanemässigt, okunnigt eller slarvigt? Alla bör veta att den som utför det på det sättet inte har någon nytta av det över huvud taget.

Då vi talar om korset, låt oss också förklara varför vi bugar inför det. Det finns olika slag av bugningar. Vi bugar oss till exempel för Gud för att erkänna hans makt, och vi bugar oss också för varandra. Men vilken stor skillnad det är mellan dessa två sorters bugningar. När vi bugar för Gud, bugar vi oss i plikttrogen vördnad inför det gudomliga majestätet. När vi bugar exempelvis för en kung eller herre, eller för varandra, bugar vi oss för att visa den respekt som skillnader i rang kräver.

Eftersom vi föreställer oss Kristus fäst på korset, och eftersom Kristus är vår Gud, bugar vi för korset liksom vi bugar inför Kristus, för korset var det medel som Frälsaren använde för att friköpa oss. Korset är vår stolthet, som aposteln Paulus sade, och även kristendomens fana, frälsningens tecken – Livets träd. Genom korset fullbordas helgandet av alla de heliga sakramenten. Stora under har skett och sker alltjämt genom det. Det var på korset som den nådige Förlossaren uppenbarade sin stora kärlek för oss. Korset kommer också att bli tecknet på hans återkomst,

då hans sanna tjänare skall krönas med härlighet och de otrogna komma på skam.

Tre sorters bugningar förekommer i gudstjänsten: att böja huvudet, att buga från höften och att falla på knä. Huvudet skall böjas varje gång prästen under mässan säger: **»Herre, välsigna ditt folk som bugar inför ditt majestät»**, och även då diakonen säger: **»Låt oss böja våra huvuden inför dig, du vår Herre och Gud»**. Vi böjer även våra huvuden då Jesu dyrbara namn nämns.

Bugningar från höften används i alla gudstjänster från påskdagen till pingstdagen, på söndagar, på Kristusfester, och på dagen för den heliga nattvarden. Vi bör också buga oss inför brödet och vinet och inför korset.

Övriga dagar under året bugar vi oss genom att falla på knä.

Villkoret för ett äkta bugande är att själen tar del i det tillsammans med kroppen, som det står i Johannesevangeliet 4:24: **»Gud är ande, och de som tillber honom måste tillbe i ande och sanning.»**

Det är också passande att kyssa det heliga evangeliet när man påbörjar och avslutar sin bön, för att få välsignelse och visa sin respekt.

Vad beträffar att stå vänd åt öster, så föreskrivs det i den apostoliska lagen. Ty Herrens återkomst kommer att synas som en blixtnedslag som utgår från öster och lyser ända till väster. Låt oss se fram emot denna dag och alltid vara redo (se reglerna som tillskrivs Mor Aday i kyrkoordningen *Didaskalia apostolorum*).

Vidare är det bara öster av alla väderstreck som omnämns flera gånger i Guds Heliga skrift: **»från öster kallade jag honom»** [Jes. 41:25] och **»Ära Herren också i öster»** [Jes 24:15]; de vise männen såg stjärnan gå upp i öster [Matt 2:2]; Herrens härlighet gick in genom tempelporten som vette mot öster [Hes 44:2]. Malaki säger **»Men för er som fruktar mitt namn skall rättfärdighetens sol gå upp, och dess vingar skall ge läkedom»** [Mal 4:2].

Eftersom paradiset låg i öster, bör vi tänka på detta när vi ber, i längtan efter vårt ursprungliga

lyckliga tillstånd. Dessutom vette alltid de äldsta templen och kyrkorna, även de som grundades på apostlarnas tid, mot öster.

Vi avslutar det här kapitlet genom att visa vad man vinner genom att delta i den upphöjda gudomliga liturgin, som är den bästa formen av andakt och den förnämsta formen av bön som kan riktas till herrarnas Herre. Den utgör också ett tacksägelse- och försoningsoffer. Det är i själva verket ytterst givande och passande att om möjligt höra mässan dagligen, och en plikt att göra det på söndagar och festdagar. När vi går till mässan hedrar vi dessa dagar, uppfyller kyrkans bud och blir rikt belönade. Den som försummar denna andliga plikt, som är en av de viktigaste kristna plikterna, begår en allvarlig synd och går miste om många gåvor.

I mässan måste man deltaga med innerligaste vördnad, andakt och fullkomlig dyrkan tillika med stark tro, fast hopp, gudomlig kärlek, yttersta längtan, gudfruktighet, lidelse och särskilt andlig ödmjukhet. De närvarande måste betrakta de gudomliga

mysterierna, lyssna med all fattningsförmåga till de gudomliga orden och begrunda detta stora och underbara mysterium – hemligheternas hemlighet – och bäva inför det allraheligaste. De måste göra så tillsammans med änglarnas skaror som omger det heliga altaret och förhärliga kärlekens och barmhärtighetens Gud, Guds lamm som slaktades för människornas frälsning. De skall ta sina sinnen till vara för all oförsiktighet, och fasta före mässan. De skall vara på sin vakt mot att föra samtal, mot att titta eller lyssna på något som stör och mot alla onda och fåfänga tankar som förleder och lockar deras tankar bort från kyrkan.

De skall vara ett till sinnes med prästen som firar mässan: han är kyrkans språkrör och en förmedlare mellan Gud och församlingen som ber om förlåtelse å deras vägnar.

Man kan lägga märke till att de flesta böner i mässan är riktade till den evige Fadern. I och med dessa böner utför vi vår plikt att tjäna, dyrka och tacka Faderns majestät för all den nåderika godhet han visar oss, be honom om förbarmande, förlåtelse,

mässans nåd och frälsning liksom om alla gåvor vi behöver. Vi ber också att Guds godhet skall strömma oupphörligt över alla levande trogna och hans barmhärtighets dagg skall falla på de trogna avlidna, allt för hans älskade Sons skull, som gav sitt liv för oss.

Under mässan bör man inte be tidebönerna eller några egna böner, förutom att man då och då säger:

»Herre, förbarma dig över oss.»

Med detta menar man att man ångrar alla de synder man begått och ber om Guds förlåtelse. Ordet **»Amen»** används också i betydelsen **'sannerligen'** eller **'ja, ja, så är det'**. Det är ett tecken på att man lyssnar noga och tror på allt som sägs av prästen och diakonen, som i församlingens ställe ber den Allsmäktige att besvara deras böner.

Vad beträffar de vanliga tidebönerna, bör man läsa dem före mässan, om de inte bads vid den avsedda tiden.

Om en besökare kommer för sent till kyrkan, då mässan redan har påbörjats, så skall han inskränka sig till att göra korstecknet och be sina

egna böner när mässan är över. Om hans sena ankomst inte gick att undvika och bara händer sällan, och om han kommer full av kristen längtan och deltar i en del av mässan, så kommer han att få samma lön för detta som om han hade deltagit i hela. Gud ser nämligen till hjärtat och avsikten. Dock skall man göra sitt yttersta för att delta under hela mässan, eftersom den gudomliga liturgin bara firas en gång om dagen i vår kyrka.

Församlingen är också förpliktigad att böja sina huvuden fjorton gånger under mässan, vid följande tillfällen:

1. Då diakonen efter hälsningsorden säger:
»Låt oss böja våra huvuden inför dig, Gud.»
2. Då prästen utdelar den första välsignelsen och säger: **»Gud Faderns kärlek ...»** och så vidare.
3. Då prästen läser konsekrationensorden.
4. Då diakonen säger: **»Allsmäktige Gud, förbarma dig över oss. Vi lovar dig; vi välsignar dig; vi tillber dig ...»**

5. Då den helige Ande kommer ner över brödet och vinet.
6. Vid den andra välsignelsen, då prästen säger:
»Må Gud den Allsmäktiges barmhärtighet ...»
7. Då det heliga brödet upplyftes och prästen tyst säger: **»Och han uppsteg på tredje dagen ur graven.»**
8. Då diakonen efter Herrens bön säger: **»Låt oss, innan vi tar del av de heliga mysterierna, böja våra huvuden inför Gud den barmhärtige.»**
9. Vid tredje välsignelsen, när prästen säger: **»Må den heliga Treenighetens nåd och barmhärtighet ...»** och så vidare.
10. Då man upplyfter (eller går i procession med) de heliga mysterierna.
11. Då offergåvorna lyfts upp och prästen vänder sig mot församlingen eller går ner från altaret för att dela ut dem eller tackar med orden: **»Ära vare dig, ära vare dig...»**

12. När han går tillbaka till altaret med offergåvorna, och diakonen säger: **»Inför dig knäfaller hela skapelsen ...»**
13. Då diakonen säger: **»När vi nu har tagit del av de heliga offergåvorna, låt oss böja våra huvuden inför dig, du vår Herre och Gud.»**
14. Vid den avslutande välsignelsen och utsändningen.

Om en kristen gudstjänstbesökare känner sig ovärdig och inte beredd att ta emot den heliga nattvarden, måste han deltaga med andlig längtan och be Kristus att av nåd gör honom värdig och beredd att ta emot livets bröd och frälsningens bägare. Ingen bör lämna kyrkan innan prästen ger välsignelsen och sänder ut församlingen.

Avsluta mässan med att tacka den gode Herren för att han av nåd låtit dig äta vid det himmelska bordet eller för att du fått närvara vid den heliga mässan, och be att hans godhet helgar dina tankar, ord och gärningar, och hela din själ och din kropp.

KAPITEL 8

Tidebönerna

När bönetimmen infaller åligger det alla troende, både präster och lekmän, att bege sig till kyrkan och på vägen be sju verser ur tjugofemte psalmen:

**»Herre, jag sätter mitt hopp till dig, du min Gud,
jag förtröstar på dig: svik mig inte,**

låt inte mina fiender triumfera!

**Den som hoppas på dig blir aldrig sviken,
men den trolöse skall stå där tomhänt.**

**Herre, lär mig dina vägar,
visa mig dina stigar.**

**Led mig i din sanning, lär mig,
du som är min Gud, min räddare,
ständigt hoppas jag på dig.**

**Herre, kom ihåg din barmhärtighet,
den godhet du alltid har visat.**

Glöm min ungdoms synder, allt jag brutit,

**tänk på mig i din trofasthet,
Herre, du som är god.»**

Det är bra om man kan be hela psalmen. Annars räcker dessa verser tills man kommer fram till kyrkan. Kan man dem inte utantill, kan man istället gärna be följande vers om och om igen:

»Herre, lär mig dina vägar, visa mig dina stigar.»

När man stiger in i kyrkan bör man buga för altaret eller korset och säga:

»Till ditt hus har jag kommit, Gud, och inför din tron har jag böjt knä. Himmelske konung, förlåt mig alla mina synder mot dig.»

Innan du som tror börjar be skall du tänka på Edens lustgård och komma ihåg att människan levde där medan hon befann sig i nådens tillstånd och att synden berövade henne nådens dräkt och drev henne därifrån i skam. Minns därför dina egna synder och gråt över dem med botfärdigt hjärta. Vet att det bara är synden som står mellan dig och

Himmelriket och att det bara är den som skiljer dig från Gud. Föreställ dig att du står inför Herren Jesus Kristus och att han hänger framför dig på korset. Kom ihåg att du skall stå inför hans fruktansvärda tron den dag då han skall döma världen. Om till och med de rättfärdiga bävar på den dagen, hur tror du då att det skall gå för syndarna?

När du ber inför honom, stå då som tullindrivaren i fullkomlig fruktan, bävan och vördnad, och inled din bön med följande ord:

MORGONGUDSTJÄNSTENS TIDEBÖNER

Matutin, första qawmo

»I Faderns, Sonens och den helige Andes namn, den ende sanne Guden.

Helig, helig, helig är Herren Gud Sebaot. Himlarna och jorden är fulla av din härlighet.

Hosianna i höjden!

Välsignad vare han som kommer i Herrens namn.

Hosianna i höjden!

Helige Gud!

Helige Allsmäktige!

Helige Odödlige!

Du som korsfästes för oss, förbarma dig över oss.

Helige Gud!

Helige Allsmäktige!

Helige Odödlige!

Du som korsfästes för oss, förbarma dig över oss.

Helige Gud!

Helige Allsmäktige!

Helige Odödlige!

Du som korsfästes för oss, förbarma dig över oss.

Herre, förbarma dig över oss.

Herre, var nådig, och förbarma dig över oss.

**Herre, tag emot våra offer och böner,
och förbarma dig över oss.**

Ära vare Gud.

Ära vare Skaparen.

Ära vare Kristus Konungen,

du som är nådig mot dina syndiga tjänare.

Välsigna, Herre (Barekhmor)!

Vår Fader, du som är i himlen.
Låt ditt namn bli helgat.
Låt ditt rike komma.
Låt din vilja ske, på jorden så som i himlen.
Ge oss idag det bröd vi behöver.
Och förlåt oss våra skulder,
så som vi förlåter dem som står i skuld till oss.
Och utsätt oss inte för prövning,
utan rädda oss från den onde.
Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet.
Amen!»

Matutin, andra qawmo

»Med himmelens änglar ropar vi och säger:
Lovad vare Herrens härlighet
i hans boning, i evighet!
Lovad vare Herrens härlighet
i hans boning, i evighet!
Lovad vare Herrens härlighet
i hans boning, i evighet!»

Buga varje gång du säger: »**Lovad vare ...**»; räta sedan på dig och säg:

»Heliga, högtlovade Treenighet,
förbarma dig över oss.
Heliga, högtlovade Treenighet,
förbarma dig över oss.
Heliga, högtlovade Treenighet,
var nådig och förbarma dig över oss.
Helig är du och högt lovad i evighet.
Helig är du och högt lovad i evighet.
Helig är du och välsignat ditt namn
i evigheters evighet.
Ära vare dig, vår Herre.
Ära vare dig, vår Herre.
Ära vare dig, vårt eviga hopp.
Välsigna, Herre (Barekhemor)!»

Och därpå:

»Vår Fader, du som är ...» och så vidare.

Matutin, tredje qawmo

Midnattsbörens tredje qawmo är likadan som dess andra. Be den och sjung därefter *Halleluja* tre gånger medan du gör korstecknet:

**»Halleluja, halleluja, halleluja! Ära vare Gud.
Halleluja, halleluja, halleluja! Ära vare Gud.
Halleluja, halleluja, halleluja! Ära vare Gud.
Barmhjärtige Gud,
förbarma dig över oss i din nåd.
Herre, förbarma dig över oss
och kom till vår hjälp.»**

Säg sedan medan du gör korstecknet:

**»Ära vare Treenigheten.
Ära vare Treenigheten.
Den eviga och odödliga Treenigheten
lovar vi i alla våra dagar.»**

Matutin, fjärde qawmo

Be sedan den fjärde avdelningen, som börjar med *Änglarnas lovsång* av Mor Athanasios av Alexandria och som översattes till syrianska av Mor Paulos, Biskop av Edessa, som även översatte antifonerna (ma'nyotho):

Änglarnas lovsång

»Ära vare Gud i höjden, och på jorden frid och fred och välbehag åt människorna.

Vi lovar dig, vi välsignar dig, vi tillber dig, vi prisar och ärar dig. Vi tackar dig för din stora härlighet, Herre Gud, himmelske Konung, Gud Fader Allsmäktig.

Herre, Guds enfödde Son, Jesus Kristus. Herre Gud, Guds Lamm, Faderns Son och Ord, du som borttager och har borttagit världens synder, förbarma dig över oss. Du som borttager och har borttagit världens synder, böj ditt öra och tag emot vår bön. Du som sitter i härlighet på Faderns högra sida, skona oss och förbarma dig över oss.

Ty du allena är helig, du allena är Herre, Jesus Kristus, med den helige Ande, i Guds Faderns härlighet. Amen.

Herre Jesus Kristus, stäng inte Nådens portar för oss, Herre. Vi bekänner att vi är syndare; förbarma dig över oss. Din kärlek fick dig att stiga ner till oss, Herre, för att din död

skulle befria oss från döden. Förbarma dig över oss.»

Be sedan Trisagion:

»**Helige Gud! ...**»

Laudes

Morgonens tidebön består av två qawmo med Trisagion. Den första följer på Änglarnas lovsång, och den andra föregås av följande morgonbön:

»**Det är gott att tacka Herren och att lovsjunga ditt namn, du den Högste, att var morgon förkunna din nåd och var natt din trofasthet.**

Herre, var morgon skall du höra min röst och var morgon vill jag träda fram inför dig.

Herre förbarma dig över ditt folk. Herre, förlåt oss och lös oss från våra synder.

Du Helige, räck ut din högra hand och hela oss, för ditt namns skull.

Förbarma dig över oss.»

Och sedan:

»**Helige Gud! ...**»

Ters

Den tredje timmens tidebön består av två qawmo med Trisagion. Den första följer på ovanstående morgonbön, och den andra föregås av att man ber den föreskrivna bönen för tredje timman.

Sext

Middagens tidebön består också av två qawmo med Trisagion. Den första följer på den andra qawmo i tersen och den andra följer efter den föreskrivna bönen för middagstimmen som föregås av Mor Severios bön:

»**Med din moder som födde dig och med alla helgon ber jag:**

Jag vill upphöja dig, min Herre och Konung, den enfödde Sonen, den himmelske Faderns Ord, du som till din natur är odödlig, som av nåd behagade stiga ned till oss för att ge liv och frälsning till människosläktet, som

föddes av den heliga och ärorika rena jungfrun Maria, Guds moder, och som blev människa utan att förlora sin gudom och korsfästes för vår skull.

Kristus vår Gud, du som genom din död trampade vår död under dina fötter och dödade den, som är ett med den heliga Treenigheten, som tillbeds och äras med Fadern och den helige Ande, förbarma dig över oss alla.»

Och därefter:

»**Helige Gud! ...**»

Observera att denna andra qawmo med föregående bön skall bes under fastan före påsk och under Nineve-fastan samt dagar då man inte går i mässan. Men då man går i mässan behöver man inte be den, eftersom den läses i början av mässan. Då består middagens tidebön bara av en enda qawmo.

KVÄLLSGUDTJÄNSTENS TIDEBÖNER

Non

Även den nionde timmens bön består av två qawmo med Trisagion. Den första ber man i början av bönen och den andra efter den föreskrivna bönen för nionde timmen.

Vesper (bön vid solnedgången)

Även vespern består av två qawmo med Trisagion. Den första ber man efter non och den andra följer på de föreskrivna bönerna för vesper och föregås av följande bön:

»Herre Jesus Kristus, stäng inte Nådens portar för oss. Herre, vi bekänner att vi är syndare; förbarma dig över oss. Din kärlek fick dig att stiga ner till oss, Herre, för att din död skulle befria oss från döden; förbarma dig över oss.»

Sedan ber man Trisagion:

»Helige Gud! ...»

Kompletorium (Sutoro)
eller Bön vid dagens slut

Kompletorium innehåller bara en enda qawmo med Trisagion: »**Helige Gud!**» Den ber man efter vespern och före den föreskrivna delen av kompletorium.

Därefter läser man den nittioförsta samt den etthundratjugoförsta psaltarpsalmen och säger »halleluja» efter varje vers:

»Den som bor i den Högstes skydd, *halleluja*,
och vilar i den Väldiges skugga,
han säger: »Herren är min tillflykt
och min borg, *halleluja*,
min Gud som jag förtröstar på.»
Han räddar dig från jägarens nät, *halleluja*,
och från den förhärjande pesten.
Han täcker dig med sina vingar,
under dem finner du tillflykt, *halleluja*,
hans trofasthet är en sköld och ett bålverk.
Du behöver inte frukta nattens fasor, *halleluja*,
eller pilen som flyger om dagen,

inte pesten som smyger i dunklet, *halleluja*,
eller farsoten som härjar i middagshettan.
Tusen kan falla bredvid dig, *halleluja*,
ja, tiotusen vid din sida,
men du skall inte drabbas, *halleluja*.
Du skall själv få bevittna
hur de gudlösa får sitt straff, *halleluja*.
Din tillflykt är Herren,
du har gjort den Högste till ditt värn, *halleluja*.
Inget ont skall drabba dig,
ingen olycka komma nära ditt hus, *halleluja*.
Han skall befalla sina änglar
att skydda dig var du än går, *halleluja*.
De bär dig på sina händer,
så att du inte stöter foten mot någon sten, *halleluja*.
Över lejon och ormar går du fram,
du trampar på vilddjur och drakar, *halleluja*.
Han håller fast vid mig, och jag räddar honom,
jag skyddar honom, ty han känner mitt namn.
Han åkallar mig, och jag svarar honom, *halleluja*,
jag är med honom i nöden,
jag befriar honom och ger honom ära, *halleluja*.

Jag skall mätta honom med ett långt liv
och låta honom erfaras min hjälp, *halleluja*.
Jag ser upp emot bergen:
varifrån skall jag få hjälp?, *halleluja*.
Hjälpen kommer från Herren,
som har gjort himmel och jord, *halleluja*.
Han låter inte din fot slinta,
han vakar ständigt över dina steg, *halleluja*.
Han sover aldrig, han vakar ständigt,
han som beskyddar Israel, *halleluja*.
Herren bevarar dig,
i hans skugga får du vandra,
han går vid din sida, *halleluja*.
Solen skall inte skada dig om dagen,
inte månen om natten, *halleluja*.
Herren bevarar dig från allt ont,
från allt som hotar ditt liv, *halleluja*.
Herren skall bevara dig
i livets alla skiften,
nu och för evigt, *halleluja*.

Äran tillhör dig, Gud. Välsigna, Herre!»

Sedan följer Mor Severius bön:

»Du som bor i den Högstes skydd, tack oss med din nåds vingar. Herre, förbarma dig över oss.

Du som hör alla, hör i din barmhärtighet dina tjänares bön. Kristus, vår Förlossare, ge oss en kväll i frid och natt i rättfärdighet.

Ty du är ärans Konung. Till dig lyfter vi upp vår blick. Lös oss från synd och skuld, och förbarma dig över oss, både i denna världen och i den kommande.

Låt din barmhärtighet övertäcka oss, Herre; låt din nåd skydda oss; och låt ditt kors rädda oss från den onde och hans härar.

Låt din högra hand omsluta oss alla våra livsdagar och din frid råda bland oss.

Och ge hopp och frälsning till alla själar som söker dig, genom din moder Marias och alla de heligas förböner.

Förlåt, o Gud, mina överträdelser och förbarma dig över mig.

Lovad vare Herrens härlighet
i hans boning, i evighet.

Lovad vare Herrens härlighet
i hans boning, i evighet.

Lovad vare Herrens härlighet
i hans boning, i evighet.

Heliga och härliga Treenighet,
förbarma dig över oss.

Heliga och härliga Treenighet,
förbarma dig över oss.

Heliga och härliga Treenighet,
ha medlidande och förbarma dig över oss.

Helig och härlig är du i evighet.

Helig och härlig är du i evighet.

Helig är du och välsignat ditt namn i evighet.

Ära vare dig, vår Herre.

Ära vare dig, vår Herre.

Ära vare dig, vårt eviga hopp.

Välsigna, Herre (Barekhemor!)»

Varpå följer:

»**Vår Fader, du som är ...»**

Trosbekännelsen

Trosbekännelsen läses vid slutet av såväl laudes och vesper som kompletorium, liksom även i mässan:

»**Vi tror på en enda Gud, allsmäktig Fader, Skapare av himmel och jord, av allt vad synligt och osynligt är.**

Vi tror på en enda Herre, Jesus Kristus, Guds enfödde Son, född av Fadern före all tid, ljus av ljus, sann Gud av sann Gud, född och icke skapad, av samma väsen som Fadern, på honom genom vilken allting är skapat, som för oss människor och för vår salighets skull har stigit ner från himlen och tagit mandom genom den helige Ande av jungfru Maria, Guds moder;

som blivit människa och korsfäst för oss under Pontius Pilatus, lidit, dött och blivit begravnen, som på tredje dagen har uppstått,

efter sin vilja, och stigit upp till himlen och sitter på Faderns högra sida; därifrån igenkommande i härlighet för att döma levande och döda, på vilkens rike icke skall vara någon ände.

Vi tror ock på den helige Ande, Herren och Livgivaren, som utgår från Fadern, på honom som med Fadern och Sonen tillbedes och äras och som har talat genom profeterna;

Vi tror på en enda, helig, universell och apostolisk kyrka.

Vi bekänner ett enda dop till syndernas förlåtelse, och förväntar de dödas uppståndelse och den tillkommande världens liv.

Amen.

Barekmmor (Välsigna, Herre)!

Ängelns hälsning

Som avslutning på bönerna kan man, om man vill, läsa ängelns hälsning till den heliga jungfrun:

»Var hälsad Maria, du högt benådade. Herren är med dig.

Välsignad är du mer än andra kvinnor, och välsignad är din livsfrukt, vår Herre Jesus.

Heliga Maria, Guds moder, be för oss syndare, nu och i vår dödsstund.

Amen.»

Innan man går ut ur kyrkan, skall man buga sig för altaret och det levande korset och säga:

»Må du leva i frid, heliga Guds kyrka.»

Sammanfattning av tidebönernas qawmo

Det sammanlagda antalet qawmo i tidebönerna är femton.

Morgongudstjänsten som innefattar matutin, laudes, ters och sext, innehåller tio qawmo.

Dessa är fyra i matutin till att börja med en qawmo med Trisagion: **»Helige Gud ...»**, sedan två qawmo med **»Lovad vare Herrens härlighet ...»**, följt av Halleluja och **»Ära vare Treenigheten»**, sedan Änglarnas lovsång: **»Ära vare Gud i höjden ...»** och en avslutande qawmo med Trisagion.

Därefter följer laudes som innehåller två qawmo: en qawmo med Trisagion och sedan **»Det är gott att tacka Herren ...»** och en avslutande qawmo med Trisagion.

Därefter läser man ters och sext med två qawmo var. Om man går i mässan denna dag avstår man från sextens andra qawmo, vilken som sagt börjar med Mor Severius bön, och läser Trosbekännelsen med församlingen. Har man inte gått i mässan läser man hela den sista qawmo samt Trosbekännelsen och avslutar sina böner med Ängelns hälsning till den heliga jungfrun: **»Var hälsad, Maria ...»**

Kvällsgudstjänsten, som innefattar non, vesper och kompletorium innehåller fem qawmo.

Non innehåller två qawmo med Trisagion.

Vesper inleds med en qawmo, sedan: **»Herre Jesus Kristus, stäng inte Nådens portar för oss ...»** och en avslutande qawmo.

Därpå följer kompletorium som innehåller en enda qawmo följt av kompletoriepsalmen, Mor Severius bön, Trosbekännelsen och till sist Ängelns hälsning.

Midnattsbönen får gärna läsas vid midnatt (vigilia) i stället för på morgonen (matutin).

Dessa är de böner och alla de knäfall som är ålagda hela församlingen. De bör bes i kyrkan. Är de inte möjligt att be dem i kyrkan, får man be dem där man befinner sig. Är det inte möjligt att böja knä, får man böja knä i anden. Om den föreskrivna timmen för tidebönerna har passerat, bör man be dem senare i stället för att försumma dem och därigenom begå en synd.

KAPITEL 9

Böner under långfastan

Under långfastan före påsken ber man särskilda böner morgon, middag och kväll, förutom på söndagar, helgdagar och lördagar.

Morgongudstjänsten omfattar matutin, laudes och ters, allt som allt åtta qawmo, av vilka den sista avslutas med Trosbekännelsen.

Middagsgudstjänsten omfattar sext, non och vesper, allt som allt sex qawmo, av vilka den sista inleds med Mor Severius bön från sexten och avslutas med Trosbekännelsen. Därpå följer fyrtio knäfall. Vid de första tio säger man: **»Herre, förbarma dig»**; vid de andra tio säger man: **»Herre, förbarma dig över oss»**; vid de tredje tio: **»Herre, var oss nådig och förbarma dig över oss»**; och vid de sista tio säger man: **»Herre, hör vår bön och förbarma dig över oss»**. Dessa knäfall är föreskrivna för alla dagar från fastlagsmåndagen till långfredagen.

Under morgongudstjänsten ber man följande ödmjuka bön efter »**Det är gott att tacka Herren ...**»:

»**Världsalltets Herre, gör oss genom din nåd värdiga att i dag få leva i rättfärdighet utan synd.**

Välsignad är du, Herre, våra fäders Gud, och lovat och ärat vare ditt namn i evighet.

Herre, låt din nåd och ditt förbarmande komma över oss, ty vi hoppas på dig.

Välsignad vare du.

Lär oss och visa oss dina buds vägar.

Välsignad vare du.

Herre, låt oss genom din nåd se din lags vägar.

Välsignad vare du.

Du Helige, upplys oss med strålglansen av ditt ljus. Låt din nåd, Herre, komma över oss till evig tid. Herre, lämna oss inte, och överge inte dina händers verk.

Din är äran; dig skall vi prisa; du är den som är värd att lovas, Fader, Son och helig Ande.

Amen.»

Säg sedan tre gånger:

»Det är gott att tacka Herren och att lovsjunga ditt namn, du den Högste, att var morgon förkunna din nåd och var natt din trofasthet.»

Därefter säger man tre gånger under knäfall:

»Helige Gud!

Helige Allsmäktige!

Helige Odödlige!

**Du som korsfästes för oss,
förbarma dig över oss.»**

Sedan ber man:

»Herre, förbarma dig över ditt folk.

Herre, förlåt oss och lös oss alla våra synder.

**Helige Gud, låt din högra hand vila över oss
och hela oss för ditt namns skull.**

Ära vare dig, vår Herre.

Ära vare dig, vår Herre.

Ära vare dig, vårt eviga hopp.

Barekhemor (Välsigna, Herre)!

Vår Fader ...»

En botgöringsbön (bo'utho)

Detta är en ödmjuk botgöringsbön av malphono Mor Jakob av Sarug, skriven för söndagar och festdagar under långfastan:

»Fader, Son och helig Ande, bevara mig i min ungdom. I tro har jag bultat på din port; svara mig i din barmhärtighet. Avtäck mina ögon, så att jag får se din nåd och lova ditt namn. Förbarma dig över mig, ty i din kärleks nåd söker jag skydd.

Skänk mig, Gud, som jag har bett, ett rent hjärta och låt din fullhet ingjuta livets vishet i min själ. Låt Andens starka arm skydda mig från den onde. Skriv ditt namn på min panna och rädda mitt liv från undergången.

Jag har sökt din ära, Herre, och följt dig. Låt mig inte komma på skam, utan låt din högra hand vila över mig, som alltid.

Det enda jag önskar är att tillhöra dig och tjäna dig, du nådige och barmhärtige Herre. Av dig har jag fått nåd och förbarmande; överge mig inte.

Låt min själ berika sig, som en köpman, av dina skatter. Låt mig få läsa och lära av sanningens skrifter.

Din tjänare är jag, Herre, och din tjänarinns son: ge mig liv i ditt namn. Jag har ätit din kropp och druckit ditt blod, för att jag skulle få leva genom dig, Herre. Må ditt kors bli min sköld, ett värn mot all fara.

I min bön ropar jag till dig. Skydda mig med din högra hand. Gode herde, gör mig till ett lamm i din hjord.

Ära vare ditt namn, du nådens Herre, konungarnas Konung. Låt min bön stå som en offergåva inför ditt majestät.»

En botgöringsbön (bo'utho)

Detta är en botgöringsbön av malphono Mor Efraim Syriern (i förkortad version) att läsas vid kompletorium under långfastan. (Den kan med fördel läsas alla dagar vid dagens slut.)

»Herre, när jag vakar, låt mig inte slumra på min vakt; och när jag sover, låt min sömn

vara syndfri.

Om jag förbryter mig mot dig när jag vakar, lös mig då, Herre, av nåd från mina synder; om jag syndar när jag sover, må din barmhärtighet ge mig förlåtelse.

Låt korset som du i ödmjukhet tog på dig ge mig en fridfull sömn. Rädda mig från onda drömmar och syndfulla tankar. Låt ljusets ängel bevara alla mina lemmar. Låt din levande kropp som jag har ätit frälsa mig från förhatliga begär. Låt ditt offer för min skull hejda Satan, så att han inte skadar mig.

Herre, uppfyll ditt löfte och bevara mitt liv genom ditt kors. Omslut mig med din nåds rustning som en skyddande sköld. Herre, låt mig av nåd höra och göra din vilja. Låt mig i kväll i trygghet få sjunga ditt lov om natten och tacka dig när jag vaknar om morgonen.

O Jesus, världens Frälsare, det sanna ljuset, förbarma dig över oss, i denna världen och i den kommande.

Amen.»

Tänk på att man inte läser Trisagion: **»Helige Gud ...»** eller Ängelns hälsning i Stilla veckan. I stället säger man följande, med de sedvanliga knäfallen:

»Kristus, du som genom ditt lidande räddade oss från att gå vilse, tag emot vår tillbedjan och förbarma dig över oss.»

Och sedan:

**»Dig, Herre, prisar jag;
din Fader lovsjunger jag;
den helige Ande ärar och upphöjer jag.**

Låt din nåd och barmhärtighet komma över oss syndare.

Låt det himmelska Jerusalems portar öppna sig för oss, så att våra böner når fram till Kristi tron.

Ära vare dig, vår Herre.

Ära vare dig, vår Herre.

Ära vare dig, vårt eviga hopp.

Barekhmor (Välsigna, Herre)!»

I matutinens andra och tredje qawmo säger man tre gånger följande:

»I nattens timme tackar och lovar vi Kristus, som återlöste oss genom sitt lidande och sin förnedring.» Och sedan: **»Dig, Herre, prisar jag ...»**

I laudes första qawmo säger man **»I morgontimmen ...»** i stället för **»I nattens timme ...»**, före **»Dig, Herre, prisar jag ...»**

I skärtorsdagens matutin och laudes säger man tre gånger följande:

»Kristus, du som genom din påsk avskaffade påsklammet, gör oss saliga genom din påsk och förbarma dig över oss.» Och sedan: **»Dig, Herre, prisar jag ...»** och så vidare.

Vid sext på långfredagen ber man:

»Kristus, du som genom ditt kors förskingrade det folk som korsfäste dig, tag emot vår tillbedjan och förbarma dig över oss.»

I qawmo vid non på långfredagen ber man:

»Kristus, du som genom din död gav liv åt oss dödliga, uppväck våra avlidna och förbarma dig över oss.»

Vid påsknattens vigilia och påskdagens laudes ber man:

»Kristus, du som genom din begravning förintade gravens förgängelse, ge oss dödliga liv och förbarma dig över oss.»

KAPITEL 10

Böner för olika tillfällen

När tillbedjaren har bätt de föreskrivna bönerna kan han läsa någon av Davids psalmer som är fulla av gudomliga ord och fyllda med andlig ljuvhet, i synnerhet som de omfattar alla slags böner och uttrycker alla mänskliga behov. Sankt Johannes Chrysostomos ("Guldmunnen") sade att den helige Ande ingav kristna människor att sjunga psalmerna var dag för sina själars väl och vila. I alla kyrkor och i alla böner ser vi Davids storhet, en profet som förvandlar jorden till himmel och människor till änglar genom sina psalmer. Han lär gossarna att uppföra sig väl och fromt, ynglingarna att vara måttfulla, jungfrurna att vara kyska, och syndare kallar han till omvändelse.

Att vi skall läsa psalmerna får vi veta i brevet till Efesierna [Ef 5:19; Kol. 3:16]. Kyrkan har brukat dem sedan urminnes tider. I veckans gemensamma

böner läser man fem psalmer på morgonen [Ps 51, 132, 148 och 150] och fyra på kvällen [Ps 91, 121, 140 och 141].

Fri bön har också sin plats. Den bör följa på tidebönen och anpassas efter omständigheterna. Den är av en allmän karaktär och omfattar både egna och andra behov. Aposteln Paulus säger:

»Först och främst uppmanar jag till bön och åkallan, till förbön och tacksägelse för alla människor...» [1 Tim 2:1].

Således ber vi för kyrkans upphöjelse, för hans helighet patriarken av Antiokia och alla biskoparna, och för att den sanna trons utbredande. Vi ber också för kungarna för att världen skall få leva i fred. Vi ber för våra föräldrar, våra lärare och fostrare, våra bröder och alla dem som lider nöd och utstår olika sorters prövning. Vi ber särskilt för att syndarna skall omvända sig, för att de som farit vilse skall hitta tillbaka till den rätta vägen och även för våra fiender och för dem som förföljer oss [Matt 5:44]. I våra böner, i synnerhet under den heliga mässan, kommer vi också ihåg avlidna släktingar

och alla de avlidna trognas själar. På så sätt visar vi dem kärlek, barmhärtighet och vördnad.

Vår liturgiska tideböner omfattar givetvis allt detta. Vi har här samlat ett urval av sådana böner, till största delen hämtade ur böckerna *Munkars och prästers böner*, *Sh'himo* (Veckans gemensamma böner), *Beth Gazo* (Koralboken) och andra som är lämpliga att be vid behov.

1. Åkallan före bön

Ära vare dig, du ende Gud, Fader, Son och helig Ande. Ära vare dig, världens Skapare. Ära vare dig, nådens och godhetens Herre.

Lovad vare du, gode Gud. Lovad vare du, som välsignar oss till kropp och själ. Lovad vare du, som låter solen skina på goda och onda. Gud, jag lovar dig; jag välsignar dig; jag tackar och ärar dig.

Upplys mitt hjärta med ditt gudomliga ljus, så att jag kommer inför ditt härliga majestät med en ren och riktig bön. Förlåt alla dem som förbrutit sig mot mig, och gör dem som jag förbrutit mig mot barmhärtiga i sina hjärtan så att de kan förlåta mig.

Många fiender har jag, Herre. Ständigt för de krig mot min själ, och jag kan inte stå emot dem utan din kraft. Tag upp din rustning och ditt svärd, Herre, och skynda till min hjälp.

Säg till min själ: Frukta inte, ty jag är din Frälsare. Herre, skynda till min hjälp i din nåd, så att jag kan be en bön som behagar ditt majestät.

Ty jag skäms för mina överträdelser och synder. Med vilken tunga skall jag be? Med vilken tanke skall jag begrunda din stora härlighet? Vilka händer skall jag sträcka ut mot dig och på vilka knän skall jag falla inför dig? Vilket rent hjärta har jag att skänka dig?

Ty jag är helt och hållet befläckad av synd, och täckt av orenhet från topp till tå. Jag bävar av fruktan för att komma till dig i bön, du helighetens källa och fullkomlighetens Herre.

Se, jag kommer till dig som en tjänare till sin herre. Förbarma dig över mig, du Barmhärtige, herrarnas Herre.

Jag kommer till dig som en sjuk till läkaren. Hela min sargade själ, du himmelske Helare.

Jag kommer till dig som en son till sin far. Förbarma dig över mig, himmelske Fader, som en far förbarmar sig över sina barn.

Jag kommer till dig som en lärjunge till sin mästare. Upplys mitt hjärta, gudomlige Lärare, och upplys mina tankar och sinnen och låt din översvallande rika nåd skölja över mig.

Gud, lär mig att be, och tänk inte på mina synder. Tänk i stället på att jag är skapad av dina heliga händer. Jag är skapad till din avbild.

Jag är det förlorade fåret och den förlorade sonen. Jag är den förlamade som lamslagits av sin synd. Jag är den blinde som fötts i synd, och jag ser inte din sannings strålande ljus. Jag är tullindrivaren. Jag är den sjuke. Förbarma dig över mig.

Vänd ditt öra till mig och lyssna till mina böner, Herre. Se till mitt förkrossade hjärta och min botfärdighet. Se till mina tårar och hör mina suckar. Se till min ångerfulla hjärta och min goda vilja.

Vänd inte ditt ansikte ifrån mig och glöm inte min frälsning. Herre, var nådig och förbarma dig över mig. Lös mig från mina synder och förlåt mig.

Gör mig värdig att komma till dig med en välbehaglig och passande bön, och tjäna dig i ande och sanning.

Gör mig till ett rent tempel som är värdigt att bli din boning, heliga och evigt lovade Treenighet.

Högt lovad vare du i evigheters evighet.

Amen!

2. En meditativ bön över Kristi lidande

Herre Jesus Kristus, Guds enfödde Son, Gud som blev människa, du som bad i ångest så att svetten droppade som blod ner på marken, förena min bön med din och bär fram dem till din evige Fader, så att den behagar honom och finner nåd inför honom.

Du som korsfästarna grep i trädgården och band, bind mitt hjärta till din kärlek.

Du som ställdes inför Hannas, Kajafas och Pilatus, gör mig värdig att stå inför din fruktansvärda tron med rent ansikte.

Du som blev avklädd dina kläder och pryglades grymt, klä av mig syndens gärningar och rädda mig från helvetets prygel, som jag har förtjänat med mina synder.

Du som kröntes med törnekrona och fick ditt välsignade huvud genomborrat av vassa törnen, genomborra mitt hjärta med din kärlek.

Du som tvingades ikläda dig skam och vanära, låt inte Satan, världen och köttet klä mig i skam, Herre.

Du som dömdes till döden vid tredje timmen, rädda mig från den död som mina synder dömer mig till.

Du som bar korset, gör mig värdig att bära ditt lätta och skonsamma ok och följa i dina spår.

Du som spikades upp på korset i sjätte timmen, fäst din ljuva kärlek i mitt hjärta och fruktan för dig i min kropp.

Du som dog till kroppen i nionde timmen och gav liv åt de döda, uppväck mig från syndens död.

Du som steg ner till dödsriket och frälste de själar som väntade på din ankomst, rädda mig ur de onda gärningarnas håla och fräls min själ som längtar efter dig mer än hjorten efter vattenbäckar.

Ge mig kraft så att jag kan be en bön som behagar dig och din Fader och din Ande, och som ger mig förlåtelse och försoning.

Amen!

3. Förkortad version av profeten Daniels bön [Dan 9:4-19]

Ack, Herre, store och förfärande Gud, du som troget håller fast vid förbundet med dem som älskar dig och håller dina bud!

Vi har syndat och handlat orätt; vi har dragit skuld över oss och trotsat dig; vi har vänt oss bort från dina bud och lagar. Vi har inte lyssnat till dina tjänare profeterna, som har talat i ditt namn till våra kungar, ledare och fäder och till allt folket i landet.

Du, Herre, är rättfärdig, men vi står denna dag med skam, för vi var trolösa mot dig.

Herre, vår Gud, du är barmhärtig och förlåtande: vi är upproriska mot dig; vi har inte lyssnat till din röst utan överträtt din lag och avfallit. Därför kom allt detta onda över oss. Ändå upphörde vi inte att synda och frågade inte efter din sanning. Rättfärdig är du, Herre, i alla dina gärningar; men vi lyssnade inte till din röst.

Herre, vår Gud, du som med din starka hand har fört ditt folk ut ur Egypten och gjort ditt namn ryktbart intill denna dag! Vi har syndat; vi har dragit

skuld över oss. Herre, du som alltid har handlat trofast mot oss, vänd nu din glödande vrede från oss. Våra synder och våra fäders missgärningar har dragit vanära över oss inför alla folk.

Hör, du, vår Gud, din tjänares bön och åkallan, och låt för din egen skull, Herre, ditt ansikte lysa över ditt tempel, som ligger öde. Min Gud, vänd ditt öra hit och hör; öppna dina ögon och se förödelsen som drabbat oss och det tempel som ditt namn utropats över.

Vi litar inte till vår egen rättfärdighet när vi kommer inför dig med våra böner, utan till din stora barmhärtighet. Herre, hör! Herre, förlåt! Herre, lyssna och grip in! För din egen skull, min Gud, dröj inte; ty över oss har ditt namn utropats!

4. En bön av Mor Efraim

Allraheligaste Herre, en ångerfull själ kommer inför dig med tårar och suckar för att söka skydd hos dig från den onde fienden. Skynda till hans hjälp; ty om du vänder dig från honom, förgås han av sorg, och om du dröjer, Herre, krossas hans

hjärta. Svara honom i din nåd; aposteln kallar ju honom »din trolovade».

Gud, jag vet att min fördärvade natur väcker din vrede trots allt det goda du gjort mig, och jag vet att din oändliga mildhet har tålmod med mig tack vare din faderskärlek, liksom en kärleksfull mor inte vänder sig bort ifrån sitt barn hur olydigt det än är.

Om nu vattenkällorna flödar oupphörligt för alla som kommer till dem, hur mycket mer skall då inte din gudomliga nåd flöda utan mått eller gränser över alla människor. Låt mig därför dricka av din nåd, du som gläder dig över de botfärdigas tårar.

Hela mig från sjukdomar i din gränslösa vishet! Du Guds Lamm som slaktades för världens frälsning, rena mig i ditt försoningsblod. Herre, jag faller och insjuknar ständigt, och din nåd helar mig outtröttligt och ger mig ovärderlig läkedom.

Nu ropar jag till dig och ber dig att skydda mig från fiendens ondskas. Ära vare dig, Herre, som är så mäktig och ändå så barmhärtig mot dina tjänare. Lovad vare du i evighet.

Amen!

5. En annan bön av Mor Efraim

Min Älskade och min Befriare, var för mig det eviga livets väg så att jag når Fadern och hans glädje, fröjd och himmelska rike. Din källa är full av gåvor, och din nåd fyller din tjänares hjärta med ljus, glädje och frid, med en ljuvhet sötare än honung och med en rikedom större än alla skatter. Din nåd är min tillflykt, min styrka, min seger, min höghet, min stolthet, mitt liv och min ärekrans.

Hur skulle min tunga kunna vara tyst och inte förkunna hur underbar din kärlek och din härlighet är? Hur skulle jag kunna sluta prisa dig och lovsjunga din nåd med andliga sånger?

Min längtan efter dig drar mig till dig, du mitt liv, så att jag följer dig. Så blir mitt hjärta den goda jorden, där du sår ditt rikets säd som du vattnar med det eviga livets dagg. Där skördar du ständigt lydnad, tillbedjan, lov och kärlek.

Min Gud, min själ går vilse. Kom och visa den på rätta vägar och för den, som ett förlorat får, tillbaka in i fällan i ditt härliga paradiset. Överlämna

den med egna händer till din himmelske Fader så att den får höra till de kloka jungfrurna, som aldrig slutar att prisa dig och upphöja din Fader och din levande, helige Ande.

Du är den vars kärlek är gränslös, vars nåd är oföränderlig, och vars härlighet människosjälen kan inte föreställa sig eller begripa ens i all evighet.

Amen!

6. En tredje bön av Mor Efraim

Jag ber dig Kristus, världens Frälsare, att du ser på mig med nådens blick och räddar mig från mina många överträdelser.

Otacksam har jag varit mot dig, som visat mig sådan kärlek alltsedan min barndom. Jag var obildad och förstod ingenting, och du fyllde mig med kunskap och vishet. Din godhet öste du över mig, och så stillade du min hunger, släckte min törst och upplyste min själ. Jag ber dig att du sparar en del av denna nåd till Domens fruktansvärda dag.

Ja, Herre, förbarma dig över mig i den ödesdigra stunden och låt mig få bli som rövaren som ärvde

paradiset genom ett enda ord från din mun. Samla mina tårar hos dig och tvätta i dem bort mina överträdelser, och låt min själs fiende komma på skam vid åsynen av mig i Livets lustgård.

Jesus, du Helige efter vilken alla heliga har fått det namnet, jag vågar uttala ditt namn med mina orena läppar och ropa på hjälp och skydd från Satans välde.

Förbarma dig därför, Gud, och rädda mig från den fruktansvärda avgrunden där hycklarna bor. Gör mig värdig att dela lotten med dina helgon som fröjdas när de får se din skönhet, du helgonens ära och yttersta mål, så att min tunga får njuta sötman i att lovsjunga och tacka dig, som frälser alla som ropar till dig med rent hjärta och kröner dem med ljusets krona.

Amen!

7. Bön till Herren Kristus

Jesus, min Herre, min själs Brudgum och mitt hjärtas Älskade, du är min glädje och fröjd, min skatt och rikedom, mitt paradiset och Livets träd.

Du är mitt hjärtas glädje och kronan på mitt huvud. Du är min stolthet, vapnet i min hand och segerhjälmén på mitt huvud. Du är min tillflykt, mitt livs mål och min tröst. Du är min Mästare, min Vägvisare, min Herde och mitt livs Ledare. Du är min lott och mitt mål; ja, du är allt jag har.

Låt mig få ta på mig ditt skonsamma ok och bära din lätta börda och följa dig, min Älskade, på korsets väg intill slutet. Låt mig få söka dig av hela mitt hjärta, och tjäna dig uppriktigt.

Ve mig, för jag vill vara din lärjunge, men inget gott finns i mig, för både min själ och min kropp är verktyg för onda gärningar och tankar. Led mig som du vill, och gör mig värdig att bli en sann lärjunge till dig, en som förnekar sig själv och förlitar sig på dig.

Jesus, i dig äger jag all lycka, härlighet och salighet; utan dig vore jag gränslöst olycklig, för du är i sanning mitt livs största välsignelse. Därför ber jag dig att vara med mig och i mig, så att jag får leva genom dig i evighet.

Amen!

***8. En bön av sankt Johannes Chrysostomos
(efter Psaltarens sjätte psalm)***

Herre, tukta mig inte i din vrede, för mitt liv försvinner som rök och tynar bort för var dag, och inga goda gärningar finns i mig. Jag har syndat inför dig, mer än alla andra, och bedrövat din helige Ande. Med fåfångligheter har jag fördrivit mina dagar och i förställning slösat bort de gåvor du gav mig. Jag har orenat ditt tempel, som är min kropp, fördärvat min själ, som du skapade till din avbild, och fläcktat rättfärdighetens klädnad med mina begär.

Därför förtjänar jag allt straff, men straffa mig inte i din harm. Kalla mig inte förrän jag har tänt min lampa. Låt inte din hand komma över mig innan jag är klädd i bröllopskläder. Ställ mig inte naken inför din tron, utan förbarma dig, Herre: jag är kraftlös i själ, tanke och hjärta. Bota mig, Herre: min kropp tynar bort, och min själ är fylld av skräck. Ty dagarna flyr och skördetimmen är nära, och jag vet inte vad jag skall ta mig till. Om jag ber dig ge mig fler dagar i livet, fruktar jag att

jag kommer att begå fler överträdelser.

O Herre, hur länge skall jag vara glömd och inte i dina tankar? Hur länge tills du hör mig och svarar mig? Hur länge tills du kommer tillbaka och räddar mitt liv och hjälper mig i din godhet? Herre, vill du inte förbarma dig, hela mig, leda mig och rädda mig?

Tänk, Herre, på att människans själ dras till det onda ända från ungdomen. Tänk på att ingen är rättfärdig i dina ögon, att min mor avlade mig i synd och att inte ens himlarna är rena i dina ögon. Tänk på att du tystar alla munnar om du dömer oss. Vem lovsjunger i dödsriket din ousägliga kärlek? Ty vi fanns inte, då skapade du oss. Vi gick vilse och försmäktade, då sökte du oss och fann oss. Vi var nakna och du klädde oss, hungriga och du mättade oss, törstiga och du gav oss att dricka, fattiga och du sörjde för oss, främlingar och du gav oss ditt rike. Ge oss därför livet och fräls oss i din nåd.

Lovad vare du i evighet.

Amen!

9. Himmelskt samtal mellan en av eremiterna och hans älskade Frälsare

Kristus, den himmelske Faderns ljus, du som av nåd sändes till världen för att frälsa människorna, låt din gudomliga vishets ljus skina in i de själar som söker dig, så att de kan vandra i din strålgans tills de finner vila i härlighetens hamn, där de får njuta den strålande anblicken av dig.

Du som steg upp till himlen och som nu är vår medlare inför Fadern, lyft våra tankar till din vishets himmelrike. Du rättfärdighetens Sol som skiner i ett rent hjärta, omvärv mig med ditt ljus och gör mig värdig att tjäna dig och lova dig i ande och sanning. Du Faderns Härlighet, Vishet och Ord, som öppnat portarna till rikets hemligheter, gör oss värdiga att få del i din underbara godhets fröjder – du som är vårt enda goda, vårt enda mål, alla helgons syfte och hela skapelsens liv.

Amen!

10. En bön om personlig omvändelse

Du Guds enfödde Son, jag hoppas på din överflödande godhet. Mina synder har förökats och mina överträdelser har blivit många. Rena mig med mina ögons tårar, så att mina fiender inte får fröjda sig över mitt fall. Låt änglarna glädja sig över en syndare som omvänder sig till dig.

Gud, jag är sjuk och vet inte var jag kan få bot. Jag gick till läkarna, och de använde alla sina läkemedel på mig; men min sjukdom blev värre, och ingen bot står att få. Jag har hört, du gode Läkare, att du har bot mot alla sjukdomar och att alla som kommer till dig blir helade. Därför kommer jag till dig i tårar, som synderskan. Hela mig och förlåt mig!

När jag begrundade mina fel och brister skämdes jag för att komma inför dig. Men tullindrivaren, synderskan, den kanaaneiska kvinnan, den samariska kvinnan och alla andra överträdare har gett mig mod att söka upp dig. Därför kommer jag till dig och ber om förlåtelse.

Min Gud, jag fruktar för mina synders skull och för att du skall döma mig, du som inte gynnar någon.

Låt mig därför inte stå med skam på domens fruktansvärda dag, utan förbarma dig över mig trots att jag inte är värd din förlåtelse. Ty jag har trott på dig; jag har döpts i ditt namn; jag har älskat dig; jag har lovsjungit ditt heliga kors; och jag har helgats genom ditt allraheligaste kött och blod.

Du rättfärdige, omutlige herrarnas Herre, jag har ingenting att muta dig med utom tårar, dyrbarare än rent guld och ädla stenar. Tag emot dem och ge mig förlåtelse.

Min Herre och mitt hopp, jag bultar på nådens dörr i hopp, tro och längtan, och ber om nåd och barmhärtighet från dina fulla skattkammare. Hjälp mig därför, Herre, och förskjut mig inte. Till dig ropar jag, min Herre och Gud. Förkasta mig inte ur din åsyn. Se, jag ångrar och bekänner min missgärning och erkänner min skuld. Öppna för mig nådens portar, som du gjorde för de ångerfulla. Tag emot min ånger som du tog emot tullindrivaren; förlåt mig mina överträdelser som du förlät Petrus.

Du min Gud, min själ är spetälsk av synd; du kan bota mig. Min tunga är stum och sjunger inte ditt

lov; låt den brista ut i tacksägelse och prisa dig. Min själs ögon ser inte sanningens ljus; Herre, jag vill se.

Gud, vilken port skall vi bulta på om inte din, du nådens och barmhärtighetens Herre? Vem skall tala för oss om inte du, o Konung som tillbes av alla konungar, du Sultan som alla sultaner böjer knä och sänker sina kronor inför? Gud, jag känner mina otaliga synder och missgärningar, och om du i din rättfärdighet skulle dra hämndens svärd, Herre, vem skulle träda emellan om inte din godhet som har besekrat världen?

Gud, av alla dina tjänare är jag den störste syndaren och den som är mest otacksam mot din godhet. Eftersom livet är kort och döden nära, kan jag inte fly någon annanstans än till din kärlek.

Du rike, de arma står vid din dörr; öppna din skattkammare och stilla deras nöd så som du lovat.

Gud, du nådens hav, jag längtar av hela mitt hjärta efter din förlåtelse och nåd och törstar efter din barmhärtighet; låt fördragsamhetens flodvåg skölja över mig.

Du godhetens källa, du gränslösa ocean av nåd, du försoningens port som står öppen för syndarna,

du livets hamn, tag emot när jag vänder om till dig, stryk ut mina överträdelser, hela min själ, helga mig och låt mig få iklä mig Andens och kärlekens rustning så att jag kan besegra fienden till min frälsning. Lär mig dina buds vägar, och visa mig rättfärdighetens stigar, så att jag kan vandra på dem och få leva genom din nåd.

Amen!

11. Bön till den evige Fadern

Himmelske Fader, svara oss, för vi har ingen annan fader som kan hjälpa oss. I din godhet skapade du oss ur intet. Låt oss inte förgås i din vrede, utan lär oss dina bud så att vi kan behaga dig med rättfärdiga gärningar.

Gud, vår Herre Jesu Kristi Fader, vi ber dig i hans heliga, välsignade och ärorika namn att du lyfter våra tankar från jordiska bekymmer och världsliga begär och gör oss beslutna att hålla dina gudomliga stadgar och följa dina gudomliga bud.

Herre, fullkomna oss i nåden och styrk oss så att vi förmår vandra i enlighet med vår kallelse. Kom

till vår hjälp mot Satan och hans härar, Herre, och upplys våra hjärtan med din enfödde Sons ljus.

Gud, jag utgjuter inför dig mina böner och min åkallan, ber dig om förlåtelse och bönfaller dig att höra min röst och inte glömma bort mig.

Herre, låt ditt ljus och din sanning visa mig vägen till dig. Ge mig en lott i de levandes land.

Se, jag ropar till dig ur min sorg, Herre, och höjer min röst ur mina missgärningars avgrund. Låt mina böner nå till ditt heliga tempel.

Herre, du alla dina tjänares tillflykt, till dig flyr jag. Skydda mig och bevara mig från trötthet, lättja och ovilja. Väck mig ut min sorglöshets slummer, och förlåt mig alla mina överträdelser.

Herre, döm oss inte efter våra onda gärningar. Befria oss och hela världen från dyrtid, farsot, onda människors list och demonernas anslag. Låt oss få leva i frid och uppföra oss rent, och gör oss värdiga att stå i de heligas skara.

Detta ber vi om i din älskade Sons heliga namn. Du allranådigaste Fader, förbarma dig över oss.

Amen!

12. Bön till den helige Ande

Du gudomlige tröstare, sanningens Ande, du godhetens skattkammare, du livets källa, du som delar ut gåvor och skänker gudomlig ynnest, kom och tag din boning i oss och rena oss från all orenhet.

Herre, skapa i oss ett rent hjärta och ge oss på nytt en rättfärdig ande, en måttfullhetens och renhetens ande, en fromhetens och helgelsens ande, en vishetens och förståndets ande, en beslutsamhetens och styrkans ande och en kunskapens och gudsfruktans ande. Gud, var med oss och bland oss; led oss, hjälp oss, styrk oss, och trösta oss.

Du helige, nåderike och gode Ande, låt mig gråta floder som kan tvätta mitt hjärta rent från dess orenhet så att du med glädje tar din boning i mig. Tänd i mitt hjärta din gudomliga kärleks eld, och förnya och uppliva i mig de goda gärningarnas ande, så att jag får leva i dig i evigheters evighet.

Amen!

13. En bön av Mor Filoxinos av Mabugh

O Gud, hos dig söker jag hjälp, och hos dig söker jag min tillflykt, du som skapade himlarna efter din vilja, du Allsmäktige, du som förlåter, du som är målet för allt mitt hopp och alla mina önskningar, du som är föremålet för all min tillbedjan, du som är trösten i all min ensamhet. Du är den som jag alltid vänder mig till i bön. Jag ber att du visar mig barmhärtighet. Låt denna dags början präglas av fromhet och dess slut krönas med framgång. Sänk ner ditt förhänge över mig, och lossa min tunga så att jag får prisa dig. Var god mot mig, Herre, och skänk mig hälsa.

Vill du inte höra mig, du herrarnas Herre, som alltid svarar den som ropar? Jag höjer min bön till dig, Herre; tag emot den, och skänk mig i rikt mått av ditt goda och sörj frikostigt för mig.

Ära vare dig, Herre, som känner alla mysterier och som låter ditt goda regna över såväl onda som rättfärdiga. Du hör bön, torkar tårar, delar ut välsignelser och fyller våra behov.

Ära vare honom som månen lovsjunger med sitt

ljus. Ära vare honom som till och med nattens mörker prisar helig. Ära vare honom som förhärligas av sin egen skapelse. Ära vare honom som ensam är upphöjd och som bär det enda heliga namnet. Ära vare honom som ensam är värd allt lov och pris. Ära vare honom som utan pelare reste himlens valv. Ära vare honom som klär sig i härlighet och strålgans. Ära vare honom som ensam är den Ende och som saknar like, så att ingen Gud finns utom honom. Ära vare honom som sitter på tronen och som inget öga skådat. Ära vare honom vars oändlighet ingen tunga kan beskriva. Ära vare honom som skapade himlen till boning åt dem han älskar. Ära vare honom som skapade elden till straff åt dem som förbryter sig mot honom.

Ära vare honom som förbarmade sig över vår fader Jakob när han grät. Ära vare honom som förbarmade sig över Josef i hans nöd och tröstade honom. Ära vare honom som förde Elia upp i höjden och utvalde honom. Ära vare honom som talade med Mose på berget och hedrade honom.

Ära vare honom som hörde Jona i valfiskens buk och lät honom leva. Ära vare honom som förbarmade sig över Isak och räddade honom från offerslakten. Ära vare honom som förlät David när han förbröt sig mot honom. Ära vare honom som prisade Jobs tålmod och befriade honom från hans bedrövelse efter alla prövningar.

Ära vare honom som himlarna prisar. Ära vare honom som änglarnas skaror prisar. Ära vare honom som solen prisar med sitt ljus. Ära vare honom som stjärnorna prisar i all sin mängd. Ära vare honom som vindarna prisar varthelst de far. Ära vare honom som himlens moln lovsjunger där de drar fram. Ära vare honom som åskviggarna prisar där de slår ner. Ära vare honom som dunder och blixtar förhärligar. Ära vare honom som bergen prisar med allt som finns på dem. Ära vare honom som havet prisar i sitt djup. Ära vare honom som fåglarna prisar i sina bon. Ära vare honom som de vilda djuren upphöjer på sina många sätt. Ära vare honom som träden och alla växterna prisar med sina blommor och frukter. Ära vare honom som

blommor och rosor lovsjunger med väldoft och ljuva lukter. Ära vare honom som floderna och källorna prisar där de rinner fram. Ära vare honom som hela skapelsen upphöjer natt och dag. Ära vare honom som både himmel och jord lovsjunger.

Gud, du skapade mig för att tillbe dig. Du lärde mig ditt heliga namn, du lärde mig att ropa till dig. Vid din nåd, barmhärtighet, godhet och oändliga kärlek ber jag dig, rädda mig från alla sorger och bekymmer, och tänk inte på min ungdoms synder. Till dig, Gud, står min åtrå, förkasta inte min bön, och överge mig inte, utan låt mig leva ett liv som behagar dig i alla mina dagar och i lydnad mot dig. Du allra nådigaste som tar emot den botfärdige, tag emot mig, vare sig jag ångrar mig snart eller sent. Hjälp mig och mina föräldrar till en sådan omvändelse att din vrede aldrig mer drabbar oss. Förbarma dig över dem och över mig med gränslös nåd. Förbarma dig också över alla martyrer och helgon.

Amen!

14. En bön av Mor Esaias Eremiten

O min Herre Jesus Kristus, var nådig mot mig.

O min Herre Jesus Kristus, förbarma dig över min arma själ i din nåd.

O min Herre Jesus Kristus, förlåt mig mina överträdelse i din nåd.

O min Herre Jesus Kristus, bevara mig från alla onda begär och orena tankar.

O min Herre Jesus Kristus, låt mig troget tjäna dig.

O min Herre Jesus Kristus, för mig in i livets hamn.

O min älskade Jesus, stärk min tro, öka mitt hopp och tänd kärlekens eld i mitt hjärta.

O min älskade Jesus, smycka min själ med måttfullhet, ödmjukhet och tålmod och min ande med kunskap, vishet och insikt.

O min älskade Jesus, fyll mig med kärlek till dig och min nästa, för hennes skull som du utvalde till din heliga moder, och för alla de heliga fädernas skull.

Amen!

**15. Min själ prisar [Lukas 1:46-55]
(Magnificat, Marias lovsång)**

Min själ prisar Herrens storhet, min ande jublar över Gud, min Frälsare: han har vänt sin blick till sin ringa tjänarinna.

Från denna stund skall alla släkten prisa mig salig: stora ting låter den Mäktige ske med mig, hans namn är heligt, och hans förbarmande med dem som fruktar honom varar från släkte till släkte.

Han gör mäktiga verk med sin arm, han skingrar dem som har övermodiga planer.

Han störtar härskare från deras troner, och upphöjer de ringa.

Hungriga mättar han med sina gåvor, och de rika skickar han tomhänta bort.

Han tar sig an sin tjänare Israel och håller sitt löfte till våra fäder: att förbarma sig över Abraham och hans barn till evig tid.

KORTA BÖNER FÖR OLIKA TILLFÄLLEN

16. Bön vid uppvaknandet

(När den kristne vaknar på morgonen bör han först göra korstecknet och be denna bön.)

Herre, du som aldrig sover, väck mig från syndens sömn så att jag kan prisa dig.

Du levande som inte känner döden, väck mig ur dödens dvala, så att jag får tacka dig för din nåd.

Och gör mig värdig att prisa och ära dig tillsammans med dem som tillber dig i rättfärdighet. Fader, Son och helige Ande, prisad vare din storhet till evig tid.

Amen!

17. Morgonbön av Antonios av Takrit

Vår Herre, skänk oss i dag god gemenskap, fredliga nyheter, rena tankar och välbehagliga gärningar fria från världsliga ting.

Gör oss kyska i tanken, heliga i talet och rättvisa i våra domar.

Herre, skänk oss en frisk kropp, mat så det

räcker, en upplyst själ och ett skarpt förstånd.

Fräls oss, Herre, från orena begär, från den onde och från alla förtryckare och upprorsmakare.

Helga oss med din kärlek och fruktan, i både ord och gärning, så att vi blir ljusets söner.

Amen!

18. Aftonbön av Antonios av Takrit

Jag, den störste syndaren av alla dina tjänare, ber dig, min Herre: rädda mig från krokiga vägar, och bevara mig från de ljusskygga demonernas mörker.

Låt mig i tanken få måla upp mitt livs afton till skydd mot tanklöshetens och syndens fördärv.

Låt mig också, Herre, vid dagens slut begrunda världens slut och gå till rätta med mig själv för alla dess överträdelser, så att jag fri från onda begär får bli värdig att bo i det lysande livets land och där prisa dig i helgonens stora skara, du allra heligaste Treenighet.

Amen!

19. Bön vid sänggåendet

Herre, du som aldrig sover, i dina händer befaller jag i natt min ande. Bevara mig från alla onda anslag från mina fiender, synliga och osynliga. Sänd mig fridens och trygghetens ängel att skydda mig från nattens alla fasor. Bevara mig från alla fåfängliga drömmar, alla onda inbillningar och förskrämda tankar. Låt ditt underbara ljus lysa i min själ medan naturen sänks i mörker. Gör mig värdig att i nattens mörker prisa dig tillsammans med dina änglar som aldrig upphör att prisa dig i evigheters evighet.

Amen!

20. Bön inför arbetet

Välsigna mig, Herre, och välsigna mitt arbete och mina sysslor, och låt dem få framgång och bära frukt. Låt dem vara dig till behag och till ditt allra heligaste namns ära. Välsigna mig, ur ditt väldiga hav av nådegåvor, med allt gott och tillrådligt som jag behöver. Ty du är den allra frikostigaste Givaren, du som låter din sol lysa över onda och goda.

Amen!

21. Bön inför studierna

Herre, sanningens källa och vishetens ursprung, lys upp mitt förstånds mörker med några strålar av ditt ljus; bevara mig från okunnighetens och syndens djupa dunkel. Ge mig kunskap och självtukt i rätt mått. Skänk mig ett snabbt förstånd, en skarp tankeförmåga och en vältalig tunga. Du kunskapen och lärdomens Herre, som skänker de visa deras förstånd, dig vare tack och lov i evighet.

Amen!

22. Bön inför läsningen

av det heliga evangeliet, av Mor Filoxinos

Herre, skänk mig vishet så att jag kan förstå din Son Kristi frälsande ord. Lyft bort slöjan av onda begär från min själs ansikte. Låt ditt heliga ljus lysa in i mitt hjärta, så att jag med själens öga får skåda det heliga evangeliets mysterier. Lär mig, Herre, se sanningen i tron på dig och lydnaden för dina bud, så att jag får bära sådan frukt som behagar dig och vinner de gåvor som behagar din välsignade vilja.

Amen!

23. Bordsbön (Före maten)

Smaka och se att Herren är god!

Ära vare Fadern och Sonen och den helige Ande.

Herre, låt din omtanke, din fullhet, ditt överflöd och dina välsignelser komma till detta bord, som du har dukat åt dina tjänare och tillbedjare. Ös över det din godhet och dina välsignelser, som aldrig sinar och aldrig tar slut. Visa nåd och förbarma dig över hela din skapelse, o Fader, Son och helige Ande, nu och alltid och i evighet.

Vår Fader, du som är i himlen ...

24. Bön efter maten

Ära vare Gud för hans godhet. Ära vare Gud för hans nådegåvor. Ära vare Gud som har mättat oss av sin godhet. Ära vare Gud som har mättat oss. Ära vare Gud i vars kärlek vi lever. Ära vare Gud, den barmhärtige. Må hans nåd komma över oss alla, genom Guds moder Marias och alla de heligas böner, i evigheters evighet.

Amen!

25. Bön i prövningens stund

Till dig, Herre, ropar vi i nödens stund. Bevara oss för alla farsoter. Till dig ropar vi, för den onde har hela världen i sitt våld genom sin list. Och om han kunde skulle han ansätta också de utvalda. Skydda oss genom ditt kors, du Fridsfurste, från hans ondska.

Till dig, Herre, ropar jag innerligt, för Satan vill förgöra mig. Du nåderike Fader, se till mig i nåd. Du barmhärtige Son, förbarma dig över mig. Du Nådens Ande, var barmhärtig mot mig.

Gud, skynda till min hjälp, res mig upp och ge mig upprättelse. Upplys min själs ögon, och bryt frestelsernas pilar, för dina utvaldas skull.

Amen!

26. Bön i nöd

Jag ber dig, Herre, du som styr hela världsalltet som du vill, du som prövar dina tjänare i frestelse och nöd, låt mig härda ut i dessa svårigheter. Bevara min uthållighet som en god lön. Och vad som än händer: låt din vilja ske, på jorden så som i himlen.

Låt din vilja ske, Herre, inte min.

Amen!

27. En kort bön om förlåtelse

Förbarma dig över oss, allsmäktige Fader. Dig prisar vi, och dig välsignar vi. Dig tillber vi, och vädjar om att du visar oss din stora nåd och förbarmar dig över oss. O Jesus, nådens hav, förbarma dig över mig på Domens dag, som du förbarmade dig över rövaren, tullindrivaren och synderskan.

Amen!

28. Bön före bikten

Gud, du som inte vill syndarens död, utan att han skall omvända sig och leva, jag bekänner att jag har syndat mot himlen och inför dig och att jag har förkastat din stora godhet mot mig. Därför har jag fallit ur dina barns led och är inte längre värd att kallas ditt barn av nåd. Låt mig därför få bli som en av dina daglönare, Fader.

Utplåna mina överträdelser i din barmhärtighet,

och rena mig från min synd. Nåderike Gud, vänd bort ditt ansikte från mina synder och täck över min skam med din kärlek. Du Barmhärtige, driv mig inte bort från ditt ansikte och tukta mig inte i din vrede, utan hör mina suckar, Herre, och tag emot mina ångerfulla tårar och tvätta bort mina överträdelser med dem.

Jag är djupt bedrövad och ångrar djupt alla de synder jag har begått. Och jag har beslutat mig för att aldrig mer vända åter till syndens avskyvärda stigar. Tag emot min bekännelse, Herre, och hjälp mig i din nåd att hellre gå i döden än vanära dig.

Amen!

29. Bön vid bikt (inför prästen)

Jag bekänner mig till Gud den allsmäktige Fadern och hans älskade Son, Jesus Kristus, och hans helige Ande. Jag bekänner mig till samma heliga tro som de tre ekumeniska konsilierna i Nicaea, Konstantinopel och Efesos, och hoppas på det vördade prästämbetet som anförtrotts dig, fader, och i kraft av vilket du löser och binder.

Jag har syndat med min inre och yttre människa, i ord, i gärning och i tanke. Min synd är stor, mycket stor, och jag ångrar den uppriktigt och vill aldrig mer återfalla i den: hellre dör jag än går tillbaka till synden.

Därför ber jag dig att du genom ditt heliga ämbetes värdighet löser mig från mina synder och förlåter mig mina överträdelser och ber Gud att i sin nåd förlåta mig.

30. Bön efter bikten

O min Herre Jesus Kristus, livets Läkare och nådens Källa, se, jag som är blind har kommit till dig för att du skall ge ljus åt min inre syn, bota min sjukdom och lindra min nöd. Jag tror att du har tagit emot min bikt och gläds åt min ånger och att du har förlåtit mig och renat mig från mina synder. Evigt tackar jag dig och prisar dig oupphörligt för din kärleks överflöd.

Ge mig nåden att få vara uppriktig i mitt löfte att inte återfalla i synd. Hjälp mig att övervinna alla frestelser, så att jag inte älskar något annat än

dig i världen och min ande prisar dig till den dag då jag skall fröjdas över att få se dig i din himmel för alltid.

Amen!

31. Bön före nattvardsgången

Du Bröd som kom ner från himlen för att mätta människorna, låt mig ta emot dig med rent uppsåt, vördnad och upplyft ande.

Du underbara Vin som ger liv, berusa mig med din gudomliga kärlek.

Du som ropade »Är någon törstig, så kom till mig och drick», se, min törstande själ kommer till dig för att dricka av dig, du Livets Vatten.

Gud, jag är inte värdig att ta emot dig i mitt hjärta, men säg bara ett ord för att hela min själ som längtar efter dig som hjorten längtar efter vattenbäckar.

Du välsignelsens och frälsningens Bägare, du himmelska Manna, du livets Bröd, förbli hos mig för evigt.

Amen!

32. Bön efter nattvardsgången

Med vilken tunga skall jag tacka dig, vördade Gud? Hur skall jag prisa din stora, obeskrivliga nåd? För det behagade dig att ge mig ditt högsta väsen som gudomlig väggkost. Du har berusat min ande med ditt blod, helgat mig med din Ande och mättat min hunger med rikedomarna i ditt hus.

Tag därför mitt hjärta till en evig boning för ditt majestät och härska över alla mina känslor och böjelser, och styr dem efter din vilja.

Jag ber om att mitt deltagande vid din måltid skall öka min tro, stärka mitt hopp, tända din ljuva kärleks eld inom mig och få mig att växa i alla dygder. Låt din måltid bli en sköld till skydd mot alla bakhåll från min själs fiender. Låt den leda till förening med dig i väntan på det eviga livet i de heligas gemenskap i din himmel. Med dem skall jag prisa dig och din Fader och din helige Ande i evighet.

Amen!

33. Bön för spridandet av den kristna tron

Gud, du som sände din älskade Son till nåd och ledning för världen och visade oss frälsningens stigar och vägen till himlen genom honom, res ditt heliga evangeliums fana högt i jordens alla hörn och lägg alla folk under den kristna trons milda ok.

Låt sanningens säd falla i god jord i alla hjärtan, så att hela världen får veta att du är den ende sanne Guden och att han som du har sänt, Jesus Kristus, är din älskade Son. Så skall de tillbe dig tillsammans med din Son och din helige Ande i fruktan och rättfärdighet, för att ditt rike skall komma och din vilja ske på jorden så som i himlen.

Amen!

34. Bön för den heliga kyrkan

Du vår tros högste Överstepräst, du den heliga kyrkans Huvud och Brudgum, du som byggde henne på den sanna trons fasta klippa och lovade att dödsrikets portar aldrig skulle få makt över henne, låt hennes myndighet sträcka sig till jordens yttersta gränser så att den sanna Gudstrons, fridens

och glädjens evangelium sprids vida omkring.

Var med henne alla dagar, som du har lovat. Smycka henne med goda och trogna herdar. Krossa fiendernas och kättarnas härar inför henne. Låt din Ande komma över ditt kristna folk; skänk dem frälsningens och segerns nåd.

Låt din överstepräst, vår vördade patriark, och alla biskoparna länge få leda oss. Öka deras helgelse, kunskap och vishet, så att de kan valla dina får på härlighetens och rättfärdighetens ängar och vi alla få leva heligt tills vi når de förstföddas kyrka i det himmelska Jerusalem.

Amen!

35. Hälsning till den heliga jungfrun och bön om hennes förbön

Var hälsad, heliga Maria, Guds moder. Var hälsad, du mysteriernas tempel, du utvalda kär! Var hälsad, du skinande sol och skimrande måne. Var hälsad, du som ensam bland kvinnor hälsades av Gud. Var hälsad, du vars väldoft spreds och utsöndrades, vars stjärna steg upp och strålar. Var hälsad, du det

gudomliga ljusets lykta och Herrens härlighets skattkammare. Var hälsad, du ursprung till prästvigningens sakrament. Var hälsad, du som öppnade paradiset och rikets portar för oss. Var hälsad, du som gav alla världar den rätta ledningens Sol. Var hälsad, du som bar den Heligaste av heliga. Var hälsad, du de kristnas stolthet och alla trognas krona. Var hälsad, du heliga kärll och trygga hamn. Var hälsad, du som gav Guds Ord kropp. Var hälsad, du som Mose såg i den brinnande busken som inte förtärdes av elden. Var hälsad, du som profeterna talade om i de ädlaste bilder. Var hälsad, du som är förbundets ark, krukans med manna och Arons knoppande och blommande stav i det allra heligaste. Var hälsad, du Gudomens boning och den Högstes tron. Var hälsad, du kyskhetens avbild och fullkomlighetens gudinna. Var hälsad, du jungfru utan fläck. Var hälsad, du högt benådade. Var hälsad, du kärll av kött och strålande tron av kristall. Var hälsad, du som födde världens Skapare och gav honom liv som håller världen vid liv. Var hälsad, du som de visaste och värtaligaste inte funnit ord

att beskriva eller nog prisa. Var hälsad, du frälsningens port och välsignelsens moder. Var hälsad, du som är i höjden för att vi skall fläta dig kransar av sång till din ära, du all helighets skattkammare. Var hälsad, du som alla slakten prisar salig så som du profeterade.

Salig är du, rena himmelska tabernakel. Salig är du, dygdernas blomstrande paradiset. Salig är du, världarnas Herres tron. Salig är du, som den Heligaste av heliga helgade och ärade. Salig är du, mysteriernas rum där konungarnas Konung tog sin boning. Salig är du, som förhärligats av din välsignade Son intill jordens ändar. Salig är du, du andra himmel som värdigt lät rättfärdighetens Sol gå upp.

Vem kan med sin tunga prisa dig rätt och fullt?

Du nådens moder och glädjens källa, vi ber dig att be för oss inför din älskade Son, att han må förlåta oss våra synder och helga oss i sin nåd. Du barmhärtiga moder, be honom förbarma sig, förlåta och visa översvallande nåd mot alla dem som välsignar, prisar och förhärligar dig. Du som aldrig sviker någon som tar sin tillflykt till din förbön, be

honom skänka världen fred, kyrkan seger, syndarna förlåtelse, de sjuka bot, de nödställda räddning och de sörjande tröst. Du heliga Guds moder, be ständigt för mig, din tjänare, ja din son, som vänder om till sin Herre, att han må skänka mig förlåtelse, nåd och helgelse.

Må jag alltid tjäna honom i sann tillbedjan, så att jag må bli värdig att få del av härligheten vid hans rikets underbara hov.

Amen!

36. En bön om helgonens förbön

Ära vare honom som utvalde och helgade er, apostlar, martyrer, helgon, och rättfärdiga. Ert minne är till evig välsignelse, ni själens läkare, dygdens stjärnor, sanningens torn, väktare av himlens skattkammare, Herrens älskare och älskade. Ni som förnekade världen och följde Herrens Messias, ni som fullföljde ert saliga lopp och förhärligade er himmelske Faders namn, åt er sparade Herren segerns kransar.

Be för oss till Fadern som bor i era själar, till

Sonen som gav era vapen styrka och till Anden som flätade glädjens kransar åt er, att vi må ledas att ta era liv som förebild och vandra i era fotspår. Be för oss att vi kan förneka världen och följa den gudomlige Läraren som ni följde, så att vi en dag blir värdiga att undfå den oförgängliga härligheten tillsammans med er. Där skall vi prisa de heligas Helgare i evigheters evighet.

Amen!

***37. Bön för de hädangångna,
av Antonios av Takrit***

Vi ber dig, du allra nådigaste Gud, att förlåta våra avlidna fäder och bröder och inte minnas deras brister. Undanhåll dem inte, i den sista stunden, de rättfärdigas lott. För de undfick dig i vatten och Ande och tog del av den heliga nattvarden. Låt dem få ingå i de heligas gemenskap på domens dag, genom din nåd, Fader, och genom din enfödde Sons och din helige Andes barmhärtighet.

Amen!

KAPITEL 11

Liturgiska böner och kyrkomusik

Må Gud leda dig på sina vägar, bäste läsare! Efter redogörelsen för tidebönerna vill vi nu kasta en blick på liturgiska böner, kyrkomusik, mässan och kyrkans alla högtider. Sedan vill vi avsluta med en hänvisning till alla fester och fastor som den heliga syrianska kyrkan högtidlighåller, i den mån som de berör vårt ämne.

Här följer en redogörelse för de liturgiska bönerna.

Vardagarnas böner. Ämnet för dessa böner är framför allt lovprisning och förböner, däribland lovsånger till den heliga Jungfrun och helgonen jämte böner för de avlidna.

Söndagens böner. Kyrkoårets första söndag kallas »kyrkovigningsöndagen», de sista söndagarna kallas »de allmänna söndagarna».

Festdagarnas böner. Här ingår bönerna på Kristusfesterna där man mediterar över vår gudomlige Återlösares frälsningsverk. De inbegriper också Maria- och helgonfesterna, då vi erinrar oss deras ärofulla livsgärningar.

Fastetidernas böner. Dessa användes under Ninevefastan och fastetiden före påsk. De handlar om bot och meditation över Herren Kristi underverk.

Sakramentens böner. Här ingår de böner som används vid dopet, smörjelsen, eukaristin (nattvarden), handpåläggningen (ämbetsvigningen), de sjukas smörjelse och äktenskapet. Till dessa hör också ordningen för begravningsgudstjänsten.

Kristusfesternas böner. Dessa böner läses under processionerna på juldagen, kyndelmässodagen, påskdagen, korsmässodagen, vid välsignelsen av vattnet på epifaniedagen, av oliv- och palmkvistar på palmsöndagen och i gudstjänsterna under stilla veckan samt i knäfallsgudstjänsten på pingstdagen.

Dessa böner omfattar andliga hymner och gudfruktiga lovsånger på vers och prosa, böner och förböner tillsammans med psalmer, sånger och läsningar ur den heliga Skrift. Dessa sjunges som växelsånger (antifoner) av två körer, förutom vid vigningen av den heliga smörjelsen då tre antifoniska körer sjunger.

Bönerna präglas av fin poesi till skilda melodier. Där finns de som fyller själen med glädje och jubel och de som låter hjärtat känna bedrövelse och ånger medan andra ingjuter hängivelse och andligt mod och så vidare.

Alla dessa sånger har en utarbetad form och genomtänkt mening som genomsyras av fromhet och andlig ljuvhet samt vackra formuleringar. De är skrivna av stora teologer som är kända för sin lärdom och fromhet och som gav kyrkan glans från 300-talet till 600-talet. Bland de främsta finner man Mor Efraim syrianernas profet, Mor Isak, Mor Balai, Mor Raboula, Mor Jakob av Sarug visdomens hav, den store teologen Mor Filoxinos av Mabug, Mor Severius syrianernas krona, Mor Simon

krukmakaren, biskop Paulus av Orrhai (Edessa), Mor Youhanon av Sedrei och den berömde Mor Yacoub av Orrhai (Edessa).

Kyrkomusiken vi använder har en åttatonig skala och lämpar sig mycket väl till välformulerad vers. När dessa böner sjungs av mjuka och fylliga röster rör de själen i dess innersta och tränger in i människohjärtats djup. Ibland ger de upphov till glädje, ibland till sorg, längtan, iver, hopp, fruktan eller vördnad. De fyller gudstjänstfiraren med längtan efter Gud i glädje och lycka. De förnyar hjärtats vilja att älska och tillbe Gud. Samtligas ursprung sträcker sig långt bak i tiden i vår kyrka. Den store teologen Bar Hebraios berättar i boken *Ethikon* (del 5, kapitel 4 och 5) att kyrkomusiken infördes i vår kyrka efter konciliet i Nicaea (år 325) av Mor Efraim syriern (död år 373). Det var han som först skrev olika andliga sånger och fyllde dem med den sanna lärans principer. Han komponerade också deras glädjerika melodier. Genom att sjunga dem i kyrkan kunde han pränta in den rätta trons innebörd i åhörarnas själar.

Andra framstående teologer följde honom, till exempel Mor Rabbula av Orrhai (Edessa) som skrev förbönerna (*takeshfotho*), Isak och Balai som skrev undervisande samtal (*meemrey*) på vers, de så kallade Krukmakarna (*quqoyey*) som skapade det versmått som är uppkallat efter deras namn, och kyrkoläraren Mor Severius som skrev antifoner (ma'anyotho).

Många bibelverser stöder bruket av musik i kyrkan. Profeten David och hans berömda psalmer är ett fullt tillräckligt vittnesbörd. Aposteln säger:

»Tala till varandra med psalmer och hymner och andlig sång. Sjung och spela för Herren av hela ert hjärta» [Ef 5:19].

Den ovannämnde teologen, Bar Hebraios, tillägger: »De tidiga fäderna tillät folket att använda musik med tanke på deras barnslighet inför gudstjänsten, för att locka dem att tillbe Gud. De gjorde det också för att gudstjänsterna inte skulle kännas för långa och tråkiga för folket och för att församlingen skulle förstå meningen i de andliga lovsångerna och vilja höra dem för deras vackra melodiers skull».

Våra gudstjänster består därför av böner, andliga sånger och hymner, läsningar ur Guds heliga Skrift och utdelande av det gudomliga offret (den heliga nattvarden). Denna form av gudstjänst är grundläggande, mycket gammal och i enlighet med den heliga apostoliska traditionen (jämför Apg 1:14 och 2:42).

KAPITEL 12

Bibelläsningar, processioner och symboliken i kyrkans, altarets och mässans olika föremål

Vi läser Bibeln i kyrkan eftersom den är källan till vår kunskap om frälsningen och glädjebudet om Riket, och den ger näring åt själen precis som bröd och vatten åt kroppen. Gamla testamentet läses först, som ett vittnesbörd om Nya testamentets sanning. Nya testamentet kommer sedan, för att förkunna att Gamla testamentets förbund har fullbordats.

Efter alla andra läsningar läser vi det heliga evangeliet, ty när en konung vill besöka en stad sänder han budbärare framför sig. På samma sätt följer läsningarna den här ordningen: profeternas uttalanden, apostlarnas gärningar, den store aposteln Paulus epistlar och det heliga evangeliet.

Församlingen förblir sittande under läsningen ur Gamla testamentet och Apostlagärningarna. Men när man läser ur en epistel av Paulus, det utvalda

redskapet, härolden som förkunnar vår gudomlige Konungs ankomst och förbereder oss att mottaga honom, då skall församlingen resa sig.

Evangeliet läses från predikstolen som tecken på att dess lära är upphöjd och kommen från ovan utan jordisk förmedling, liksom Mose mottog sin uppenbarelse jämte stentavlorna på toppen av berget.

Rökelsen, lamporna, solfjädrarna och hallelujaropen innan evangeliet läses symboliserar blixten, åskan, hornstötarna och molnet över berget när Herren steg ner för att tala med Mose [2 Mos 19:16].

De två vaxljusen som hålls framför evangeliet står för evangelisterna som Herren sände ut två och två som sina härolder [Luk 10:1].

Evangelieläsningarna är förbehållna präster och biskopar eftersom de representerar Herren Kristus.

Evangelieläsningen inleds med fridshälsningen. Detta syftar på det glädjebud som kommer med Kristus, Fridsfursten som låtit fred och endräkt råda mellan himmelens och jordens folk liksom mellan Guds folk och hedningarna. Denna hälsning kom

även änglarna med när de förkunnade glädjebudet om Herrens födelse till herdarna [Luk 2:14].

Läsaren vet säkert att Bibeln och i synnerhet evangelierna i vår liturgiska tradition är noggrant fördelade i stycken i enlighet med kyrkoåret på ett sätt som visar på outhämlig vishet och smak. En sådan läsordning finner man knappast i någon annan östlig eller västlig kyrklig tradition.

Ämbetsbärarnas procession vid vissa Kristusfester föreställer den första ceremoni som ägde rum vid Herrens födelse då de himmelska härskarorna visade sig och prisade och lovade Gud.

Processionen representerar dessutom den andra ceremonin vid Herrens intåg i Jerusalem omgiven av apostlarna då folkskarorna prisade och ropade **»Hosianna i höjden»**.

Den tredje ceremonin påminner oss om när lärjungarna och kvinnorna samlades vid graven efter Herrens uppståndelse. På samma sätt som han steg ner från himlen och vandrade kring på jorden för att sedan återvända till sin Fader, så tågar vi runt hela kyrkan, ut från altaret och kallar folket att

lyssna till Guds ord, gläder deras hjärtan med andliga sånger och upplivar deras själar med väldoftande rökelse innan vi återvänder till altaret.

Processionen har följande form: Först går subdiakonerna med vaxljus i händerna som ett tecken för profeterna. Sedan kommer diakonerna, som representerar evangelisterna, följda av prästerna, som står för apostlarna. Evangeliet som de bär syftar på livets glädjebud som apostlarna förde ut i världen. Den brinnande rökelsen syftar till att skingra syndens stank genom sin ljuva väldoft. Sedan kommer korset, ty när Herren hade fullgjort sitt frälsningsverk blev han upphöjd på ett kors och drog alla till sig, så som han hade lovat. Korset bärs framför biskopen, på samma sätt som ett baner bärs framför kungen. När Kristus kommer för att döma världen skall hans tecken, det heliga korset, gå framför honom. Därefter kommer biskopen, som representerar Herren Kristus. I vissa kyrkor bär biskopen själv korset. De två svängande solfjädrarna står för keruberna som svävade över altaret i templet (1 Kung 6:23).

Som avslutning på processionen går ämbetsbärarna upp till altaret där processionen inleddes. Biskopen lyfter högtidligt korset i alla väderstreck som tecken på att evangeliet har nått ut i alla delar av världen. Sedan välsignar han folket med det, liksom Herren på sin himmelfärds dag lyfte sina händer och välsignade lärjungarna [Luk 24:50].

Här vill vi också säga några ord om innebörden i kyrkans föremål och ämbetsdräkterna.

Klockringningen är en mycket gammal tradition och syftar på hornet som kallar en här att hälsa sin kung eller ta emot hans gåvor eller strida mot hans fiender. På samma sätt kallar klockan de kristna att samlas i sin himmelske Konungs palats för att sjunga hans lov. När vi hör den klinga gör vi därför korstecknet och lovar Gud med orden **»Halleluja, halleluja, halleluja. Ära vare dig, o Gud»** eller **»Öppna mina läppar, Herre, så att jag kan prisa dig»**. Där samlar han dem runt sig för att ge dem sina välsignelser, sina gåvor och sin förlåtelse. Han kallar dessutom samman dem

för att slåss mot djävulen, deras bittre fiende som går omkring som ett rytande lejon och söker någon att sluka [1 Petr 5:8].

De två köreerna infördes i kyrkan av sankt Ignatius Nuroño, den tredje patriarken av Antiokia under första århundradet. Han berättar att han i en syn fick se änglarna tillbe Gud i två grupper. Det sägs att den högra kören representerar profeterna och den vänstra apostlarna.

Stället för botbönboken (*Husoyo*) syftar på kyrkolärarna och pulpeten som evangeliet vilar på syftar på Herren Kristus själv.

De hängande lamporna och ljusen står för de andliga ljusspridare som tillskrivs änglarna och helgonen och våra själers andliga lyktor.

Rökelsekaret syftar på den heliga jungfrun i vars sköte Gudomens eld vistades utan bränna henne. Han utgick från henne som en ljuv vällukt och skingrade syndens stank och lät själarna andas in helighetens arom och himmelens dofter.

Ikoner är nyttiga andliga påminnelser, särskilt för lekfolket.

Förhänget framför altaret och det allra heligaste (*sanktuariet*) betecknar de skyar som skiljer oss från himmelens härskaror.

Det allra heligaste (*sanktuariet*) representerar Himlen, och stegen upp till altaret vittnar om de olika änglakörerna i deras hierarkier.

Altaret är i själva verket Kristi grav, och tavlan (*tablitho*) på altaret är en symbol för det heliga korset. Altarduken av linne syftar på Frälsarens linneklädnad.

Altaret pryds av vackra föremål som uppmanar oss att smycka våra själar med alla dygder. Patenen och kalken symboliserar den sista måltidens mysterium; brödet och vinet står för Kristi högheliga kropp och blod. Skeden erinrar oss om tången med vilken serafen höll det glödande kolet som han vidrörde Jesajas läppar med [Jes 6:6,7]. Duken som täcker mysterierna (elementen, brödet och vinet) och de två små locken till kalken och patenen syftar på stenen som var rullad för graven; de syftar också på att de gudomliga mysterierna är fördolda för det mänskliga förnuftet. Vi begriper inte hur Gud och

människa förenas i Guds Ord, inte heller förstår vi hur bröd och vin blir vår Gud Kristi kropp och blod.

De två solfjädrarna står för seraferna, medan diakonerna representerar änglarna. Av denna anledning bär de vit mässkjorta och en stola som står för serafernas vingar.

Prästernas vita mässkjorta syftar på deras renhet och deras stola (*hamnikho*) vittnar om att de är beväpnade med fruktan för Gud. Det cingulum de bär som bälte betyder att de har kontroll över alla lustar och köttliga begär; handlinet står för deras beredskap att lyda Guds lag och göra rättfärdiga gärningar. Mässhaken som prästen bär syftar på Arons dräkt och Frälsarens mantel.

Huvudduken (*masnafto*) som det högre prästerskapet bär symboliserar duken som täckte vår Herres huvud i graven. Kräkulan syftar på det högre prästerskapets myndighet och på biskopsstavens herdevärdighet.

Prästerna representerar Kristus. De är folkets röst som medlar mellan dem och Gud och ber honom om förlåtelse å deras vägnar.

Mässan är ett gudomligt offer till den evige Fadern som en bön om förlåtelse. Den börjar med fridshälsningen till minne av den frid som Kristus lyste över lärjungarna i den övre salen. Brödsbrytelsen då man inte delar på brödet medan vigningsorden läses symboliserar vår Herres lidande, och det gör även brytandet (som kallas *qsoyo*) av det vigda brödet i bitar. Det välsignade brödet (*lahmo d'bourktho*) som delas ut till gudstjänstfirarna står för det bröd som Jesus välsignade nära Emmaus [Luk 24:30].

Så långt vår sammanfattning rörande böner och syriansk liturgi. De som vill veta mer om detta ämne och få kommentarer till den heliga mässan och de kyrkliga föremålen kan vända sig till våra stora teologers böcker, som till exempel *Ethikon* av Bar Hebraios, *Skatterna* av Jakob av Bartella, *Kommentarer till mässan* av Bar Salibi, *Kommentarer till sakramenten* av Bar Kifa, *Gudomen* av Ivanios av Dara, *Bönens natur* av Bar Wahib med flera.

AVSLUTNING

Fester och fastor

Kyrkans fester indelas i två klasser. Den första klassen utgörs av de tretton Kristusfesterna (*moronoye*). Dessa fester är till minne av Herren Kristi frälsningsverk.

Den andra klassens fester är till minne av den heliga jungfrun och helgonen. De är också tretton stycken, om man inte räknar de minnesdagar som firas i de lokala kyrkorna.

Festdagarna kan också indelas i två grupper med avseende på om de är *fasta* och infaller på ett bestämt datum eller *rörliga* och infaller på bestämda tider i förhållande till långfastan, som ju inte alltid infaller på samma datum varje år.

FASTA FESTDAGAR

Januari

- 1 Herrens omskärelse; bröderna Basileios den store och Gregorios av Nyssa, kyrkolärare. Denna dag utgör även den kristna kalenderns nyårsdag.
- 6 Epifania (trettondedag jul); Kristi dop (denho-festen)
- 7 Johannes Döparens dag
- 8 Sankt Stefanos, diakonernas ledare
- 15 Vår fru av sådden (den heliga jungfru Maria)

Februari

- 2 Kristi frambärande i templet (kyndelsmässodagen); sankt Simon den äldre (Mor Shemun Sobo)
- 3 Mor Barsawmo, anakoreternas ledare

Mars

- 9 De fyrtio martyrerna i Sebastia
- 25 Marie bebådelsedag

April

- 23 Sankt Georg (sankt Göran), martyrer (firas den 24:e i irakiska kyrkor)

Maj

- 15 Vår fru av skörden (den heliga jungfru Maria)

Juni

- 15 Vårfrukyrkodagen (till minne av den första kyrkan som uppkallades efter den heliga jungfrun)
- 29 Petrus och Paulus, apostlarnas ledare

Juli

- 3 Thomas, apostel
- 15 Mor Kyriakos och hans mor Yuliti, martyrer

Augusti

- 6 Kristi förklarings dag
- 15 Jungfru Marie upptagelse (Guds moders himmelfärd)

September

- 7 Jungfru Marie födelse (morsmässa)
- 14 Det heliga korsets upphöjelse (korsmässa)

Oktober

- 7 Sankt Sergios och sankt Bacchos, martyrer
- 15 Sankt Shmuni och Mor Asya (Osyo)

November

- 27 Mor Jakob den styckade
- 29 Sankt Jakob av Sarug

December

- 10 Mor Behnam, hans syster Sara och hans kamrater, de fyrtio martyrerna
- 25 Herrens födelse (juldagen)
- 26 Guds moders dag
- 27 Menlösa barns dag, martyrer

RÖRLIGA FESTDAGAR

Torsdagen efter Ninevefastan firas Mor Severius, patriark av Antiokia, ekumenisk kyrkolärare och

bekännare.

Första lördagen under långfastan firas Mor Efraim Syriern (malfono), kyrkolärare, jämte Mor Theodoros, martyr.

Onsdagen i mellersta fasteveckan firas korsmässa till minne av det heliga korsets återfinnande jämte kung Agbar Orrhai (Edessa) och den syrianska kyrkans martyrer.

På skärtorsdagen i stilla veckan inleds påskan, och på långfredagen samma vecka firas Herrens korsfästelse; lördagen kallas evangelielördagen (ljuslördagen); söndagen därefter är påskdagen då Herrens uppståndelse firas. Uppståndelsen firas även under måndagen och tisdagen som följer. Fredagen i påskveckan firas till minne av alla bekännare.

Torsdagen i femte veckan efter påskdagen är Kristi himmelfärdsdag.

Torsdagen därpå firas Mor Barsawmo, anakoreternas ledare.

Den åttonde söndagen efter påskdagen är pingstdagen då den helige Andes utgjutelse över apostlarna firas.

Anmärkningar

1. De fyrtio martyrernas dag som ju infaller under långfastan flyttas till den lördag som infaller under perioden 10-14 mars, så vida inte den 9 mars är en lördag, en söndag eller onsdagen i mellersta fasteveckan. Enligt kyrkans tradition får nämligen mässan inte firas under långfastan förutom på lördagar, söndagar samt onsdagen i mellersta fasteveckan, de fyrtio martyrernas fredag, Marie bebådelsedag, skärtorsdagen och evangelielördagen. Det samma gäller Ninevefastan. Dock brukar man inte längre flytta på de fyrtio martyrernas dag.

2. Bebådelsedagen hör till de fasta festdagarna men infaller på olika tidpunkter i förhållande till långfastan eftersom fastan är rörlig. Den kan infalla under stilla veckan, men mässan måste läsas den dagen till och med om den infaller på långfredagen, för den är ursprunget till alla fester och den främsta bland dem.

3. Datum för de rörliga festerna beror på när påskdagen infaller, vilket inte behöver utredas här.

4. Kyrkan i Mosul firar Ignatius Nuroño (den lysande), patriark, på torsdagen efter Ninevefastan. Det är dock en tämligen ny ordning.

5. Mor Barsawmos dag på torsdag före pingst firas enligt kalendern egentligen till minne av Mor Barsawmo, biskop av Kfartuth och martyr, men tillägnas nu för tiden sankt Barsawmo, anakoreternas ledare.

KYRKOÅRETS SÖNDAGAR

Vårt kyrkoår börjar med den åttonde söndagen före jul. Detta är den första söndagen i november de år då 1 november infaller på en torsdag, fredag, lördag eller söndag. De år då 1 november infaller på en måndag, tisdag eller onsdag kommer kyrkoårets nyårsdag att vara den sista söndagen i oktober.

Den första söndagen kallas kyrkovignings-söndagen, den andra Kyrkans återinvignings söndag, den tredje Sakarias bebådelses söndag, den fjärde Guds moders (den heliga jungfruns) bebådelses söndag, den femte Guds moders (den heliga jungfruns) besöks söndag, den sjätte

Johannes Döparens födelses söndag, den sjunde Josefs uppenbarelses söndag, den åttonde söndagen före jul.

Sedan följer den första söndagen efter jul, den första söndagen efter epifania, den andra söndagen efter epifania, den tredje söndagen efter epifania, den fjärde söndagen efter epifania och den femte söndagen efter epifania.

Därefter kommer prästernas söndag och de hädangångnas söndag.

Så följer de sex söndagarna i långfastan och därpå palmsöndagen, uppståndelsesöndagen (påsk-söndagen), den nya söndagen samt första, andra, tredje, fjärde och femte söndagarna efter påsk; och sedan fortsätter serien av påsk-söndagar fram till korsmässan (det heliga korsets upphöjelses dag).

De åtta söndagar som följer på korsmässan kallas allmänna söndagar.

Anmärkningar

1. Vi har begränsat oss till de fester och minnesdagar som är gemensamma för alla stift och

har utelämnat fester och minnesdagar som bara firas i vissa stift, som till exempel Mor Ahudemehs dag, 2 augusti, och Mor Matteus Eremitens dag, 18 september i Mosuls stift.

Följande festdagar firas i Jerusalem och Syrien:

Mor Sergios och Bacchos, 7 oktober; Mor Jakob den styckade, 27 november; Mor Jakob av Sarug, 29 november; sankta Barbara, 4 december; Mor Antonios, munkväsendets fader, 18 januari; Mor Elias Profeten, 20 juli.

I Jerusalem firas sankt Markus Evangelisten 25 april och sankt Johannes Evangelisten 8 maj.

I Mardins och Tur Abdins stift firas Mor Aday och Mor Abhay 1 oktober, Mor Osyo och Mor Esaias 15 oktober, Mor Malki 1 september och Mor Demit 24 september. I Tur Abdin firas Mor Eugenios, Mor Gabriel av Qartmin och Mor Abraham. I Mardin firas Mor Mikael Eremiten 1 maj. I staden al-Aziz firas Mor Aron Eremiten 1 maj. I Diyarbakir firas Mor Qawmo Eremiten 1 maj. I Mediat firas Mor Filoxenos 1 maj. I Qamishli firas Mor Jakob av Nesibis 12 maj. I Derbasiya (Övre

Jazira) firas Mor Osyo 9 september. I stiftens Homs och Hama firas Mor Julianus Eremiten 9 september och Mor Moses Habashi (etiopiern) 14 september. I byn Bartella firas Mor Daniel Eremiten 20 oktober.

I vissa områden firas de tolv apostlarna 30 juni, Mor Jakob Baradaïos (Burd'ono) 20 mars och Mor Nikolaos (Zakhoyo) 6 december.

Vissa fester infaller olika dagar på olika platser, till exempel firas martyren Shmounis dag den 15 oktober i Irak och 8 maj i Mardin.

Den första synoden i Homs 1933 beslutade att ge alla dessa fester rang av minnesdagar förutom i de lokala kyrkorna.

2. Det finns två liturgiska traditioner i vår kyrka: en längre som används i kyrkorna i Mosul med omnejd samt en kortare som används i alla andra kyrkor inklusive kyrkan i Malabar i Indien.

Mosultraditionen präglas av en särskild ordning för julfastan som kallas Suboro, det vill säga »Glädjebud», och som beskriver Guds människoblivande.

Även följden av söndagar skiljer sig åt mellan de

två traditionerna.

I den längre östliga traditionen kallas den första söndagen på kyrkoåret för Kyrkans återinvignings söndag medan den andra och tredje kallas kyrkovigningssöndagar. Den fjärde söndagen kallas Sakarias bebådelses söndag, den femte jungfru Marie bebådelses söndag, den sjätte jungfru Marie besöks söndag, den sjunde Johannes Döparens födelses söndag och den åttonde Josefs uppenbarelses söndag.

Söndagarna efter epifania är åtta till antalet och följs av söndagarna i fastan.

Prästernas söndag firas första veckan efter Ninevefastan; andra veckan firas minnet av de okända avlidna; och tredje veckan, precis före långfastan, firas minnet av alla avlidna troende.

3. Söndagarna efter epifania, påsk och korsmässan blir således fler eller färre beroende på när långfastan infaller.

4. Det syrianska året, som börjar i november, är baserat på den grekiska kalendern eller Alexander den stores kalender som infördes år 311 f.Kr.

FASTETIDER

Vi har sex fastetider i vår kyrkliga tradition: Ninevefastan, långfastan, apostlafastan, vårfrufastan, julfastan samt därtill onsdags- och fredagsfastorna. Liksom festdagarna är vissa av fastetiderna fasta och andra rörliga.

De rörliga är Ninevefastan, som är 3 dagar lång och börjar på måndagen den tredje veckan före långfastan, samt långfastan, som varar 48 dagar och infaller på olika datum från år till år beroende på när påsken infaller.

De fasta fastetiderna är julfastan, som varar 10 dagar från och med 15 december; apostlafastan som varar 3 dagar från och med 26 juni; vårfrufastan, som varar 5 dagar från och med 10 augusti. Därtill fastar man varje onsdag och fredag under året förutom under de 50 dagarna mellan påsk och pingst. Inte heller fastar man på de onsdagar och fredagar då man firar en Kristusfest eller vårfrufest.

Här slutar denna bok; men Guds lov varar evigt!

TIDEBÖNENS ANDLIGA SKATT

Det är vårt hopp att denna lilla bok skall tjäna som en väg där du som troende läsare med stor glädje kan vandra fram mot Gud i bön.

Vi har låtit trycka den för att du genom den skall kunna lära dig vad bön är, hur man kan be, hur man bör förhålla sig till bönen och att man genom bön i anden kan förmedla sina inre känslor till Gud...

(ur Inledningen)

Herre, om morgonen skall du höra min röst, då bereder jag mitt offer och väntar.

(Ps 5:3)